

LNB PRESES APSKATS
17-03-2023

Sagatavoja:
INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU UN SBA NODAĻA
UZZIŅU UN INFORMĀCIJAS CENTRS

Gaismas pilī – Lielie lasīšanas svētki. Sestdien, 18. martā, no plkst. 12 līdz 15 Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) notiks LNB lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2022" svinīgs noslēguma pasākums – Lielie lasīšanas svētki, ko apmeklēs grāmatu vērtētāji no visas Latvijas. Svētkus vadīs TV personība Māris Grigalis, skanīgus muzikālus priekšnesumus sola "Brāļi Grīnbergi". Lielo lasīšanas svētku tiešraidē būs skatāma LNB "YouTube" kanālā un "Facebook" lapā. 2022. gadā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas" kolekciju veidoja desmit izdevniecību 33 grāmatas – "Zvaigzne ABC", "Liels un mazs", "Latvijas Mediji", Jāņa Rozes apgāds, "Mansards", "Iddea", "Orbīta", "Omnia mea", "Amnori" un "Pētergailis". To vidū ir seši aizraujoši oriģinālliteratūras izdevumi un deviņi tulkojumi.

2022. gadā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" darbojās 785 bibliotēkās un skolās, kā arī 67 latviešu diasporas centros 29 pasaules valstīs. Kopumā programmā iesaistījušās 852 institūcijas un 20 000 lasītāju.

AKTUĀLI

Latviešu bērni ārvalstīs iesaistās "Grāmatu startā"

KARINAS MIEŽĀJAS FOTO

Grāmatas bērniem noder kā prieks, iedvesma un ģimenes kopību veicinošs rituāls, vienprātis ir LNB Atbalsta biedrības direktore Karina Pētersone (no kreisās) un izdevniecības "Latvijas Mediji" galvenā redaktore Inga Ābelīte.

Lasišanas veicināšanas programmai "Grāmatu starts" pievienojušās latviešu skolas un bibliotēkas ārvalstīs – 130 latviešu bērni un viņu ģimenes. Pateicoties Ārlietu ministrijas atbalstam un Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Atbalsta biedrības ziedotājiem, "Grāmatu starts" šogad notiks ASV, Lielbritānijā, Austrijā, Vācijā, Jaunzēlandē, Beļģijā, Islandē, Īrijā. Pateicoties izdevniecībām "Latvijas Mediji", "Pētergailis" un "Liels un mazs", "Grāmatu starta" komplekts papildināts ar vairākām bērnu grāmatām latviešu valodā.

"Grāmatu starts" ir lasīšanas veicināšanas programma trīs līdz četrus gadus veciem bērniem, ko īsteno LNB Atbalsta biedrība un LNB Bērnu literatūras centrs.

Kopš 2014. gada lasīšanas programma notiek Latvijas bibliotēkās – aicina ģimenes uz pirmo tikšanos ar bibliotēku, iepazīstina ar grāmatu pasauli un mudina lasīt. Ārvalstīs dzīvojošajiem bērniem tā ir iespēja iepazīt latviešu kultūru un literatūru, mācīties latviešu valodu un tradīcijas, stiprināt piederības sajūtu Latvijai.

"Katrs latvietis Latvijā un pasaulē ir mūsu kultūras un valodas nesējs un sargātājs. Ārpus Latvijas "Grāmatu starts" ir vairāk nekā lasīšanas veicināšanas programma. Tā ir iespēja ne tikai satikties ar grāmatām un lasītprīeku, bet veidot saikni un būt tuvu Latvijai, iepazīt tradīcijas, vērtības, kultūru, bagātināt valodu," teic LNB Atbalsta biedrības direktore Karina Pētersone.

Lasišanas programmā bērni un ģimenes iesaistās "Pučulēnu skola" – izziņošanās, attīstošās un ra-

došās nodarbībās. Katrs mazais dalībnieks saņem "Grāmatu starta" komplektu – krāsainā mugursomīnā ietilpst Ineses Zanderes un Rūtas Briedes bilžu grāmata "Vai grāmatai ir knābis?", mīļlietiņa un brošūra vecākiem par lasītprīeku veicināšanu. Izdevniecības dāvinājušas to izdotās grāmatas, lai ārpus Latvijas dzīvojošajiem bērniem būtu daudzveidīgākas iespējas lasīt latviski, apgūt un bagātināt valodu.

"Dzimtajā valodā lasoši bērni ir dzīvs apliecinājums kultūras ilgtspējai, tā-

«Ārvalstīs dzīvojošajiem bērniem tā ir iespēja iepazīt latviešu kultūru un literatūru.»

dēļ esam priecīgi, ka "Latvijas Mediji" izdotās grāmatas ceļos pie lasītājiem ārpus Latvijas robežām. Gribētos novēlēt, lai šo grāmatu lasīšana ne vien rada prieku, bet arī kalpo kā iedvesma un ģimenes kopību veicinošs rituāls," teic izdevniecības "Latvijas Mediji" galvenā redaktore Inga Ābelīte.

Lasišanas veicināšanas programma "Grāmatu starts" notiek ar LNB Atbalsta biedrības ziedotāju, "ziedot.lv", Ārlietu ministrijas un Kultūras ministrijas atbalstu. Ziedot projektam iespējams www.gaisma.lv. Katrs ziedojums ļauj programmā iesaistīt vēl vairāk mazo lasītāju Latvijā un ārpus tās, palīdz stiprināt lasīšanas tradīciju ģimenēs un vairo bērnos lasītprīeku. KZ

Pasaulē lielākā bērnu grāmatu izstā starp mieru un karu

Boloņas bērnu grāmatu izstādē šogad notika jau 60. reizi un dalībnieki pārstāvēja vairāk nekā 90 valstis.

EVĪJA VEIDE,
izdevniecības
"Latvijas Mediji"
direktore

Šogad Boloņas bērnu grāmatu izstādē Itālijā notika agri – jau marta pašā sākumā. Uz vienu nedēļu Boloņa no universitātes, gastronomijas un "Ferrari" dzimtenes pārvēršas par bērnu grāmatu pasauli. Pagājušogad bija pirmā izstāde pēc pandēmijas un arī kara sākuma Ukrainā. Toreiz Ukrainas nacionālais stends bija tukšs. Ar norādi – atgriezies pēc kara. Šogad Ukrainas stendā rosījās gan izdevēji, gan aģenti, gan ilustratori. Ukrainas māksliniekiem bija sava ekspozīcija, kur līdzās mākslinieciskajiem izteiksmes līdzekļiem svarīga bija arī tematika – kara realitāte, bēgļu dzīve, bailes...

Jūtīgs temats – Krievija. Izstādē Krievija nebija pārstāvēta nacionālā stenda līmenī, taču katoģa bija norāde, ka Krievijas Federāciju pārstāvē izdevniecība ar simbolisku nosaukumu "Fēnikss" – viena autoritāšu aģentūra. Izstādes gaitē bija un stendos krievu valoda bija dzirdama samērā bieži – tāpat pārstāvēniecība apmeklētāju statusu bija lielāka. Šķiet, ka arī kultūras telpā valda zināms mulsums. Skaidrs, ka oficiālais viedoklis – nosodīt Krievijas uzbrukumu un izrādīt atbalstu Ukrainai – ne mirkli netiek apsaubts. Tas izskan vārdos, taču darbi... Ar darbiem iet daudz grūtāk.

Karš, Krievijas un bērnu grāmatas

Uzskatāmākais piemērs šajā reizē ir starptautiskā bērnu un jauniešu literatūras or-

ganizācija IBBY ("The International Board on Books for Young People"), kas apvieno apmēram 80 dažādu valstu sekcijas un darbojas kā vienojošais spēks un lielākā autoritāte bērnu un jauniešu literatūras laukā visā pasaulē. Jau kopš pagājušā gada rudens IBBY organizācijas vadība un Hansa Kristiana Andersena balvas, ko var salīdzināt ar Nobela balvu bērnu literatūrā, žūrija bija pārstāvēti no Krievijas. Dānijas karalienes Margrētes II atteikšanās no Andersena balvas patronēses titula iekustināja pārmaiņas un Krievijas pārstāve Anastasija Arhipova no amata atkāpās (par šo vārēji lasīt "Latvijas Avīzē" 2023. gada 10. janvārī).

Diemžēl situācija ar IBBY vadību nav tik vienkārša. Arī Boloņas izstādē bija tikšanās, kurā piedalījās IBBY sekcijas, kas parakstījušas atklāto vēstuli pret Krievijas pārstāvēniecību organizācijas vadību. Par rezultātiem komentāru sniedza Latvijas Bērnu un literatūras padomes prezidente Ilze Štikāne: "Boloņas Bērnu grāmatu izstādes laikā notika divas IBBY Eiropas sekciju sanāksmes, kur cita starpā tika runāts arī par apkāņjošo situāciju, ko rada Krievijas pārstāvē Denisa Beznosova atņemšana IBBY Rīcības komitejas (RK) viceprezidenta amatā. Pirmo sanāksmi Karoline Ballestere (IBBY izpildītore) speciāli organizēja, lai ar prezidentu Silviju Vardelu (ASV), Dorisu Breitmoezi (Vācija), D. Beznosovu un dažiem citiem Rīcības komitejas dalībniekiem pārrunātu desmit sekciju (Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Ukrainas, Moldovas, Zviedrijas, Somijas, Norvēģijas, Beļģijas, flamu un Beļģijas franču) parak-

stīto atklāto vēstuli saturu un prasības, un tajā bija aicināti piedalīties šo sekciju pārstāvēji." Kāda bija sarunu gaita, un kādi ir secinājumi? Turpinā Ilze Štikāne: "Kopā ar Igaunijas, Beļģijas, Zviedrijas, Ukrainas un Bulgārijas koleģiem arī uzsverām, ka IBBY jābūt skaidrai principiāli nostājai PRET Krievijas pārstāvēju dalību IBBY vadībā, jo šābrīža situācijā agresorvalsts pilsoņu klātbūtne jebkur – starptautisku organizāciju valdēs, sporta komandās, sacensībās – leģitimizē, pat populārizē, attaisno, atbalsta karu. Uzsverām, ka velam labu šai organizācijai, jūtam līdzatbildību par to, kas notiek, un vēlamies visiem spēkiem gan materiāli, gan morāli atbalstīt Ukrainu. Ka Krievijas pilsoņa klātbūtne ir uzskatāma par filtrēšanas un Krievijas ideoloģijas izplatīšanu ar "maigās varas" paņēmieniem, ko finansē arī ar Ukrainas "asiņu naudu". Ka nevajag ļaunēt emocijas (Beznosovs – lielisks cilvēks, džentlens, speciālists) ar faktiem (Krievijas pilsonis), jo tā neko nevar izlemēt."

D. Beznosovs skaidroja savu nostāju, kāpēc viņš nevēlējās atteikties (grib palīdzēt krievu bērnu literatūrai, veicināt lasīšanu utt.), atzina, ka Krievijas IBBY darbību finansē valsts, ka Putina režīma atbalstītājs, krievu rakstnieks Andrejs Ušačovs nominēts H. K. Andersena balvai par labām grāmatām, nevis izteikumiem intervijās, kur dēvējis ukraiņus par nacistiem.

IBBY prezidente, vairāki RK un valstu sekciju pārstāvēji slēdās aizstāvēt Beznosovu kā krietnu cilvēku, kurš leģāli un demokrātiski ievēlēts, runāja par IBBY kā apolītisku biedrību. Lielbritānijas pārstāve uz-

svēra, ka viņu sekcija ar valsti vispār nav saistīta, daži citi akcentēja, ka IBBY darbība jau kopš tas pastāvēšanas sākuma 1953. gadā ir vērstu uz sadarbību un toleranci. Viss beidzās ar S. Vardelas solījumu, ka RK saņems par to runāt un lemt. Gaidīsim."

Tikmēr dzīve turpinās un katrs izdevējs un valsts pārstāvis patstāvīgi pieņem lēmumus, kā rīkoties situācijās, kas skar sadarbību ar Krieviju. Izdevniecības "Liels un mazs" direktore Alise Nigale viedoklis ir skaidrs: "Boloņas bērnu grāmatu tirgus šogad šķita pilnībā atguvis pēc pandēmijas, taču daudzo apmeklētāju un dalībnieku vidū, tāpat kā pagājušajā gadā, noritēja gan asākas, gan maigākas diskusijas par Krievijas pārstāvēju klātbūtni grāmatu tirgū. Tādi bija redzami gan kā oficiālie tirgus dalībnieki, gan finalistos ikgadējā ilustratoru izstādē. Izdevniecība "Liels un mazs" šajā jautājumā kopš kara pirmās dienas ir ieņēmusi skaidru pozīciju – ne sadarbības ne ar izdevējiem, ne autoriem no Krievijas. Šis lēmums rezultējies arī tajā, ka "Liels un mazs" atsauca sadarbības līgumu ar izdevniecību, kas krieviski veļas izdot Anetes Meleces bīžu grāmatu "Kiosks", kas uzskatāma par starptautisku bestselleru."

Nododam stafeti Ukrainai

Viens no izstādes īpašajiem notikumiem ir Eiropas gada labākā bērnu grāmatu izdevēja titula piešķiršana. Labā nozīmē simboliski, ka šo titulu pagājušogad saņēma Latvijas izdevējs – izdevniecība "Liels un mazs", bet šogad – Ukrainas izdevniecība "The Old Lion Publishing House".

Izdevniecības pārstāve Oksana Ziobro sniedza "Latvijas Avīzē" savu komentāru: "Saņemti šo balvu mums ir liels pagodinājums un atbildība, jo tā nozīmē pasaules grāmatu izdevēju kopienas atzīnību. Ir ļoti svarīgi būt daļai no kopienas, kuras vērtības kopjam un par kuru veidojam grāmatas. Mums ir īpaši svarīgi, ka balvu saņemam laikā, kad Krievija uzbrukusi Ukrainai un Ukrainai vairāk nekā jebkad ir nepieciešams visas pasaules atbalsts. Un esam lepnī, ka mums ir iespēja prezentēt savu valsti starptautiskajā grāmatu izdošanas tirgū, pastāstīt un demonstrēt radošos un talantīgos Ukrainas autorus un ilustratorus." Šī izdevniecība ir viens no lielākajiem izdevējiem Ukrainā, kas jau ilgu laiku veiksmīgi strādā arī ar savu grāmatu tiesību pārdošanu. Izdevniecība "Latvijas Mediji" latviešu valodā izdevusi šajā izdevniecībā tapušas ukraiņu rakstnieces Halinas Vdovičenko grāmatas par 36 un sešiem bērniem, kas jau kļuvis lasītāju iemīļotās, un pirmā grāmata, ko tā arī sauc – "36 un 6 kakli", pērn ieņēma pirmo vietu savā kategorijā Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas noslēguma pasākumā.

Ko šāds tituls sniedz izdevniecībai, komentē Alise Nigale: "Šogad jūtam, ka pārdošanas un tīkšanās grafiks aizpildās daudz ātrāk, interesi tīkties un iepazīties ar tiešību katalogu un izdotajām grāmatām izrādīja daudzi cienjami izdevēji no Itālijas un citām valstīm. Izdevēju interesi raisīja arī Anetes Mele-

ces jaunākā bīžu grāmata "Pazudušais miedziņš" – jau šogad tā iznāks vācu un grieķu valodā, tulkošanas un izdošanas tiesības pārdotas arī franču, makedonisku un korejiešu valodā."

Kā izstādē atrādījās Latvija?

Platformas "Latvian Literature" pārstāve Rīta Dementjeva: "Šogad Latviju Boloņas grāmatu tirgū pārstāvēja septiņas izdevniecības – "Liels un mazs", "Zvaigzne ABC", Jāņa Rozes apgāds, "Latvijas Mediji", "Baltais valis", "Aminori", kā arī platforma "Latvian Literature", uzņēmums "Jelgavas tipogrāfija" un Latvijas Mākslas akadēmija.

Īpašs notikums bija Latvijas izdevēju sadarbības veicināšanas pasākums ar Taivānas izdevējiem, kura laikā iepazīstinājām ar Latvijā tapušām grāmatām un Taivānas izdevēji iepazīstināja ar Taivānā tapušām grāmatām. Šī bija pirmā reize, kad Boloņas grāmatu tirgus laikā Latvijas izdevēji piedalījās šādā kolektīvu divu valstu sadarbības veicināšanas pasākumā.

Tāpat Boloņas grāmatu tirgū norisinājās arī starptautiskās bīžu grāmatu izdevēju un aģentu platformas "dPictus" veidota izstāde "100 Outstanding Picturebooks 2023" (100 izcilas bīžu grāmatas 2023. gadā), kurā iekļautas arī trīs Latvijas izdevniecības "Liels un mazs" grāmatas – Guntas Šņipkes un Annas Vaivares "Ineses māja", Marta Pujāta un Rūtas

Izdevniecības "Latvijas Mediji" bērnu un jauniešu grāmatu redaktore Liva Kukle (no kreisās) un Ukrainas izdevniecības "The Old Lion Publishing House" redaktore Oļga Besaraba.

de Boloṇā –

Ukrainu ilustratoru darbu skate Boloņas grāmatu izstādē.

Briedes "Zenīts", kā arī Anetes Meleces "Pazudušais miedzis", kuru varēja arī ieraudzīt 100 izvēlēto autoru izstādē "BRAW Amazing Bookshelf" ("BRAW Lieliskais grāmatu plaukts"). Savukārt kategorijā "The unpublished picturebook showcase" ("Nepublicēto grāmatu parāde") platforma "dPictus" iekļāvuši ilustratores Annas Vaivares darbu "Otrais koncerts".

Boloņas grāmatu tirgus rīkotajā konkursā "Bologna 2023 Winning Illustrators", kurā savus darbus iesniedza 4345 ilustratori, no kuriem žūrija izvēlējusies 80 finalistus no 28 pasaules valstīm, uzvarētāju vidū iekļuvušas Latvijas mākslinieces Anete Melece un Aleksandra Runde.

Latvijas nacionālais stends turpina introvertā rakstnieka stāstu, jo kādēļ gan arī bērnu literatūra nevarētu būt introverta? Stenda melnbaltais koncepts izceļ bērnu grāmatu košos vākus un pievērš apmeklētāju uzmanību. Labs veids, kā kļūt izstādē pamanāmiem! Mazliet mulsināja tas, ka stendā grāmatas bija izkārtotas pa izdevniecībām, taču izdevniecību nosaukumi visi bija sagrupēti vienuviet. Šis reveranss stenda mākslinieciskajam konceptam grēko pret izstādes praktisko mērķi – ļaut tas apmeklētājiem, kas ir nozares profesionāļi, ieraudzīt izdevniecības un to individualitāti, lai dibinātu kontaktus un sāktu sadarbību. Tāpat stendā grāmatas bija demokrātiski vienlīdzīgas bez izcēlumiem, kas liecinātu par valstīm, kur jau nopirkta konkrētās grāmatas izdošanas tiesības. Šāds neslēpts vizuāls mājiens izdevējam liek koncentrēties un kopējā grāmatu raibumā pievērst uzmanību tam, ko jau izvelejušies izdevēji no citām valstīm. Tādējādi ikviens grāmatas panākums pievērs vairāk uzmanības – gan starptautisks apbalvojums, gan citām valstīm pārdotās izdošanas tiesības. Šajā ziņā vienmēr izceļas Igaunija – viņu nacionālajā stendā ir skaidras norādes katrai grāmatai, kas redzamas arī paviršam stenda vērotājam.

Izdevniecība "Latvijas Mediji" izvēlas un piedāvā

Kā ik gadu dodamies uz Boloņu sastapt sadarbības partnerus un izvēlēties grāmatas, kuru izdošanu Latvijā uzskatām par svarīgu. Runāt par kopīgām tendencēm ir mazliet riskanti, jo kopējā izstādes raibumā ir skaidrs, ka dažādu valstu izdevēju piedāvājums ir ļoti dažāds un tikpat daudzveidīgs, taču no sarunām un mūsu ilggađejo sadarbības partneru piedāvājuma šogad šķita, ka īpaša uzmanība ir pievērsta izzinošajām bērnu grāmatām, nereti kombinējot aizraujošu stāstu ar izzinošo pielikumu, kas ļauj izprast un iegūt papildu informāciju par grāmatas tēmu vai kontekstu. Spāņu izdevēji atzina, ka viņi par produktīvu uzskata komiksu žanru, lai lasīšanā ieinteresētu bērnus, kuri ir atturīgi pret teksta grāmatām, bet labprāt uztver vizuālu informāciju. Papildus izdevējs sagatavo un piedāvā paligmateriālus, kas noder gan skolotājiem, gan vecākiem un bibliotekāriem, lai būtu jau gatavi uzdevumi un aktivitātes, kas palīdz pārrunāt grāmatas galvenā idejas.

Šogad izstādes īpašā pievienotā vērtība izdevniecībai bija vairākas sarunas ar dažādu valstu izdevējiem par Rasas Bugavičūtes-Pēces grāmatas "Puika, kurš redzēja tumsā" izdošanu citās valodās. Atliek cerēt, ka grāmata turpinās savu ceļu pasaulē un arī horvātu, poļu un ukraiņu lasītāji drīz varēs to izlasīt savā dzimtajā valodā. **12**

FAKTI

- Boloņas bērnu grāmatu izstāde šogad notika jau 60. reizi.
- To apmeklēja 28 894 profesionāļi.
- Izstādes 1456 dalībnieki pārstāvēja vairāk nekā 90 valstis. Šie skaitļi rāda atgriešanos pirmspandēmijas līmenī.
- 2024. gadā viesu valsts statuss piešķirts Slovēnijai.

LIELIE LASIŠANAS SVĒTKI

◀ **LATVIJAS** Nacionālajā bibliotēkā (LNB) 18. martā plkst. 12 notiks LNB lasīšanas veicināšanas programmas *Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2022 noslēguma pasākums* – Lielie lasīšanas svētki –, ko apmeklēs grāmatu vērtētāji no visas Latvijas. Tiešraide – LNB Youtube kanālā un Facebook lapā. Žūrija izvērtējusi 33 grāmatas no 10 izdevniecībām.

Svētkus svin mazākie Talsu novada lasītāji

Sanita Liepiņa

Lielle lasīšanas svētki ir viens no magnētiem, kas mazos lasītājus pievērš Bērnu žūrijai. Lai gan pagājušajā ceturtdienā šķita, ka pamatīgais sniegputenis un vēja virpuļi tos būs izjaukuši, tomēr bažas izrādījās veltīgas — Talsu sporta nams bija zinātkāru lasīšanas ekspertu pilns.

Ik gadu Latvijas Nacionālā bibliotēka izvēlas grāmatas, kas nonāk mazo lasītāju vērtēšanā. Viņi sadalīti četrās vecuma grupās, un katrai jāizlasa septiņas grāmatas. Lasīšanas svētkos top skaidrs, kuras grāmatas mazie lasītāji atzinuši par visinteresantākajām. Tās šoreiz pasākuma organizatori atklāja rēbusa veidā — bērniem grāmatas bija jāatmin pēc dažādu bilžu kombinācijām. Taču, tā kā mazie lasītāji ir gudri, grāmatu nosaukumus viņi atkoda viegli kā riekstus. Viņi zibenīgi atminēja stāstus par nepaklausīgo vectēvu, omi, kas salauza internetu, rījīgo čūsku, gudro peli un citus autoru radītos tēlus un grāmatu nosaukumus.

Piesaistot grāmatām, bez viltības neiztikt

Bērnu žūrija gan bibliotekāriem prasa papildu darbu, tāpēc daļa Latvijas bibliotēku bilst, ka laiks šo

Grāmatas «Radio Popovs» tēliem Bērnu žūrijas topā neizdevās iekļūt, taču viņi bija aizraujoši un asprātīgi lasīšanas svētku vadītāji. Tēlos iejutušās sabilnieces Rudīte Matisone un Elīna Stariņa (pirajā no labās).

Terēzes Matisones foto

aktivitāti beigt. «Bet šodien Lielas lasīšanas svētkos atsaucība bija liela, un tas jau vien ir rādītājs, ka lasītāju ir un grāmatas viņiem patīk. Vairbūt vairāk varēja būt lasītāju vecuma grupā 15+, bet šobrīd jau tā ir, ka jauniešiem ir dators, telefons un citas intereses,» atzīst Talsu Galvenās bibliotēkas Bērnu nodaļas vadītāja Vita Kukute. «Gan jau viņi atgriezīsies un lasīs

arī grāmatas, jo tās šogad bija ļoti labas viņu vecumam.»

Jau vairākus gadus Lielo lasīšanas svētku vadītājas ir Sabīles bērnu bibliotēkas darbinieces Rudīte Matisone un Elīna Stariņa, kuras iejūtas dažādos tēlos. Šoreiz abas ieradās ar milzu ausīm un puteni izpūrušiem matiņiem, kā izkāpušas no grāmatas «Radio Popovs». Šai Anjas Portinas grāmatai gan nebija

izdevies tikt bērnu mīļtāko grāmatu vidū. Abas sabilnieces atklāj, ka pēc pandēmijas bērni palikuši kūttrāki, uzvaru guvušas viedierīces, viņi lasīt vairs negrib un uz daļu Bērnu žūrijā nākas mazos ekspertus pierunāt — bibliotekārēm jāpalīdz izvēlēties, jāatgādina un pat jāpalasa priekšā. Ar dažādām viltībām, nelielām dāvanām un iespēju nokļūt noslēguma koncer-

tā bibliotēkām izdodas bērnus pie lasīšanas tomēr noturēt.

Lasīja arī vecāki. Šogad gan viņus piesaistījusi iespēja tikt pie Andra Kalnozola grāmatas «Kalendārs mani sauc» izlasīšanas, taču interese par dalību Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā beigusies līdz ar grāmatas pēdējo lapaspusi. Vita Kukute gan pasmaida, ka turpmāk bibliotēka vairāk piestrādās pie vecāku žūrijas motivēšanas.

Ari Katrīna Dimanta cenšas lasīt

Lielajos lasīšanas svētkos šoreiz uzstājās dziedātāja, mūziķe un dziesmu autore Katrīna Dimanta. Pēc pasākuma bērni stāvēja garā rindā, lai tiktu pie kopīga foto un autogrāfa — ne tikai uz papīra, bet arī uz rokām. Katrīna atzīst, ka arī pati, kad bija Bērnu žūrijas ekspertu vecumā, mīlēja lasīt, taču vasarās, kad jalaša obligātā literatūra, nebūt negāja viegli, jo brīvlaikā ir citas intereses. «Tad es vakaros lasīju, bet pa dienu skraidīju ārā un peldējos diķī. Lasīju kopā ar brāļiem un māsām, un mēs apspriedām grāmatu saturu,» atceras dziedātāja. Uz jautājumu, vai grāmatas patik joprojām, viņa atzīst, ka ļoti cenšas: «Man ir uzdāvinātas vairākas grāmatas, kuras es ļoti gribēju, — tagad apsolu tās izlasīt! Jo esmu tik priecīga redzēt, ka mūsu jaunā paaudze mīl lasīt. Tas motivē arī mani varbūt uzrakstīt kādu dziesmu grāmatu bērniem.» ■

Avots: Talsu Vēstis

Datums: 14-03-2023

Pieminēs 1949. gada 25. marta deportācijas

25. martā plkst. 11 vienlaikus visos Latvijas novados un pilsētās, kā arī citviet pasaulē, pieminēs 74. gadadienu kopš 1949. gada 25. marta deportācijām, kad 42 300 Latvijas ļaužu tika vardarbīgi deportēti uz Krieviju.

Piemiņas pasākumos *Aizvestie. Neaizmirstie* 43 pašvaldībās tiks nolasīti izsūtīto vārdi, viņu vecums un dzīvesvieta. Lasījumus ievadīs Valsts prezidenta Egila Levita uzruna.

Lasījumu tiešraidēm varēs sekot līdzi Latvijas sabiedrisko mediju portālā *LSM.lv*, Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) mājaslapā *LNB.lv*, kā arī īpaši piemiņas pasākumam izstrādātā digitālā kartē *deportetie.kartes.lv*. Šo karti izstrādājusi SIA *Jāņa sēta*, pamatojoties uz Latvijas Valsts arhīva veidoto deportēto Latvijas iedzīvotāju sarakstu un tur norādītajām vēsturiskajām adresēm. Atverot karti, kreisajā pusē sadaļā *Deportētie iedzīvotāji*

var skatīt 1941. un 1949. gadā deportēto Latvijas iedzīvotāju sarakstus. Izvēloties deportāciju gadu, karti iespējams pietuvināt tā, ka redzama konkrēta adrese, māja vai sēta. Uzspiežot uz apla, redzams sa-

raksts ar informāciju par aizvestajiem cilvēkiem – viņu vārds, uzvārds un vecums. Savukārt sadaļā *Piemiņas pasākumi 14. jūnijs* iespējams skatīt jau notikušos lasījumus 2021. gada 14. jūnijā, kad 119 pašvaldībās piemiņas pasākumos atzīmēja 80 gadu kopš 1941. gada 14. jūnija deportācijām. Informācija 25. marts būs pieejama no 22. marta, kad tur varēs skatīt saites uz lasījumu tiešraidēm 43 pašvaldībās. Būs apkopoti arī fotoattēli no ārvalstīs rīkotiemiņas pasākumiem.

Aizvestie. Neaizmirstie rīko Valsts prezidenta kanceleja un Latvijas Nacionālā bibliotēka sadarbībā ar SIA *Jāņa sēta* un Latvijas Pašvaldību savienību, kā arī 36 Latvijas novadiem un 7 valstspilsētām. Pasākumu iniciatore ir Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete.

Anna MUHKA,
LNB korporatīvās komunikācijas vadītāja

Ar piemiņas pasākumu "Aizvestie. Neaizmirstie" pieminēs 1949. gada 25. marta deportācijas

Šī gada 25. martā pulksten 11 vienlaikus visos Latvijas novados un pilsētās, kā arī citviet pasaulē, pieminēs 74. gadadienu kopš 1949. gada 25. marta deportācijām, kad 42 300 Latvijas ļaudis tika vardarbīgi deportēti uz Krieviju.

Piemiņas pasākumos 43 pašvaldībās tiks nolasīti izsūtīto vārdi, to vecums un dzīvesvieta. Lasījumus pulksten 11 ievadīs Valsts prezidenta Egila Levita uzruna.

Lasījumu tiešraidēm no 43 pašvaldībām varēs sekot līdzi Latvijas sabiedrisko mediju portālā LSM.lv, Latvijas Nacionālās bibliotēkas mājaslapā LNB.lv, kā arī īpaši piemiņas pasākumam izstrādātā digitālā kartē deportētie.kartes.lv.

Karti deportētie.kartes.lv izstrādājusi SIA "Jāņa sēta", pamatojoties uz Latvijas Valsts arhīva veidoto deportēto Latvijas iedzīvotāju sarakstu un tur norādītajām vēsturiskajām adresēm. Atverot deportēto karti, kreisajā pusē atrodamas divas sadaļas "Deportētie iedzīvotāji" un "Piemiņas pasākumi".

Sadaļas "Deportētie iedzīvotāji" kartē var skatīt 1941. gadā

un 1949. gadā deportēto Latvijas iedzīvotāju sarakstus. Izvēloties deportāciju gadu, karti iespējams pietuvināt tik tuvu, ka redzama konkrēta adrese, māja vai sēta. Uzspiežot uz apla, redzams saraksts ar informāciju par aizvestajiem cilvēkiem – viņu vārds, uzvārds un vecums.

Savukārt "Piemiņas pasākumi 14. jūnijs" iespējams skatīt jau notikušos lasījumus 2021. gada 14. jūnijā, kad 119 pašvaldībās notika piemiņas pasākumi, pieminot 80 gadus kopš 1941. gada 14. jūnija deportācijām.

Informācija "25. marts" būs pieejama no 2023. gada 22.

marta, kad tur varēs skatīt saites uz lasījumu tiešraidēm 43 pašvaldībās.

"Piemiņas pasākumi pasaulē" būs apkopoti fotoattēli no ārvalstīs rīkotiemi piemiņas pasākumiem.

Piemiņas pasākumu "Aizvestie. Neaizmirstie" rīko Valsts prezidenta kanceleja un Latvijas Nacionālā bibliotēka sadarbībā ar SIA "Jāņa sēta" un Latvijas Pašvaldību savienību, kā arī 36 Latvijas novadiem un 7 valstspilsētām.

Pasākumu iniciatore ir Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete.

Atbalstītāji: Kultūras ministrija, Latvijas Okupācijas muzejs, Pasaules Brīvo latviešu apvienība un Sabiedriskie mediji: portāls LSM.lv, Latvijas Radio un Latvijas Televīzija.

Kontaktpersona Smiltenes novadā ir Edgars Raginskis, tālrunis 27047562, e-pasts edgars.raginskis@smiltenesnovads.lv.

Kontaktpersona Valkas novadā ir Rolands Rastaks, tālrunis 25779961, e-pasts rolands.rastaks@valka.lv.

Anna Muhka, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Korporatīvās komunikācijas vadītāja

Muižu bibliotēku vieta Vidzemes kultūrvēsturē

Šonedēļ pie lasītājiem nokļūs monogrāfija "Vidzemes muižas un to bibliotēkas". Izdevuma autore ir Latvijas Nacionālās bibliotēkas Letonikas un Baltijas centra vadītāja, vēsturniece Kristīne Zaļuma.

Monogrāfijas divos sējumos un vienā burtnīcā pirmo reizi apzinātas, sistematizētas un pētītas Vidzemes latviešu daļas muižas un to bibliotēkas. Grāmatā raksturoti muižu sociālekonomiskie apstākļi, analizēta tā laika sabiedrība, kā arī muižu administratīvi teritoriālās piederības un zemes īpašumu kategorijas vairāku gadsimtu garumā. Tas sniedz iespēju atspoguļot bibliotēkas kā daļu no apjomīgās un piesātinātās Latvijas muižu vēstures.

Izpratnei par Vidzemes muižu

bibliotēku vietu un lomu noteikta reģiona kultūrtelpa trīs gadsimtos (18. gs.-20. gs. 20. gadi), izanalizētas un raksturotas muižu bibliotēku veidošanās tradīcijas arī citviet Eiropā.

Lai iegūtu pēc iespējas objektīvākus datus un sekmīgi realizētu pētījumā izvirzīto mērķi, pirmo reizi Latvijas vēstures literatūrā aktualizēti muižu bibliotēku izpētes teorētiskie aspekti, skaidrojot un analizējot šī virziena pētniecības terminoloģiju, metodoloģiskās pieejas vēsturisko kolekciju pētniecībā un rekonstrukciju teorētiskajos konceptos, īpaši raksturojot sekmīgus un jau realizētus projektus.

Grāmata izdota ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas finansīālu atbalstu. □

Sagatavojusi
ARITA LEJIŅA

Latviešu grāmatai 500

Tas notika pirms pieciem gadsimtiem, līdz ar Reformācijas radīto pagriezienu Eiropā. Lutera mācības atbalstītāji Rīgā tolaik jau bija guvuši virsroku, un 1525. gadā uz Rīgu ceļoja pirmie iespieddarbi latviešu un igauņu valodās – Livonijai paredzētie luterāņu teksti. Ziņas par šo izdevumu turpmāko likteni ir skopas - sūtījums līdz Rīgai nenonāca, jo Lībekā grāmatas arestēja katoļus atbalstošā pilsētas rāte. Ja arī pirmās grāmatas tika nobēdzinātas vai sadedzinātas un nenonāca līdz lasītājiem (klausītājiem) un vēlāk nebija atrodamas tolaik jau nodibinātajā Rīgas pilsētas bibliotēkā (1524), vārda izplatību uguns neapturēja. Latviski rakstītais vārds bija piedzimis, auga un izplatījās visdažādākajos veidos. Manuskripti nūdien nedeg.

No šiem senajiem laikiem ir saglabājušās vairākas liecības par rakstiem, pierakstiem un tulkojumiem latviešu valodā. Piemēram, Rīgas apkaimes katoļu priesterā Nikolausa Gisberta pierakstītā Tēvreize latviešu valodā uz Leipcigā

drukātās rokasgrāmatas malām vai Rīgas latviešu Jēkaba draudzes virsmācītāja Jochana Eka latviskotās garīgās dziesmas (abi piemēri datējami ar 16. gs. 30. gadiem). Drīz vien, 1585. gadā, Viļņā tika iespiests jezuīta Petra Kanīzija katoļu katechisma tulkojums latviešu valodā – senākais iespiestais teksts, kas saglabājies līdz mūsdienām. Un pēc pārdesmit gadiem Rīgā jau veidojas izdevējdarbības pamats – darbu sāka pirmā grāmatu spiestuve, ko vadīja Nikolauss Mollīns.

Piecu gadsimtu garumā latviešu valoda un grāmatniecība ir laidusi dziļas saknes un plaukusi plašumā. Pirmās latviešu grāmatas “pelni” ir bijuši auglīgi - no pirmo iespiesto grāmatu klausītājiem, publiskiem tekstu lasījumiem un dziedājumiem līdz individuālai lasīšanas pieredzei, tekstu tulkošanai un digitālizēšanai grāmata ir bijusi un aizvien ir kultūrtelpas un tautas dzinējspēks. Tā deva pašapziņu, lika domāt pašiem par sevi un sabiedrības organizēšanu, par savu pagātni un iespējām

nākotnē. Rakstītais vārds ļāva latviešiem identificēt sevi starp citām tautām un mērķtiecīgi iekļauties citu kultūru saimē ar bagātīgu devumu. Tāpēc ar 16. gadsimta sākumu ir datējama latviešu rakstītās valodas un kultūras izspraušanās virszemē. Gaismā, kuŗa mūs veidojusi jau 500 gadu garumā.

Iespiestā vārda piecsimtgade ir mūsu valodas seno sakņu apzināšanās un vienlaikus tā ļauj izgaismot iespējamās Latvijas attīstības ceļus. Tajos aktuāla būs spēja saglabāt atšķirīgo, īpašo tādā pasaulē, kas vērsta uz vienkāršošanos, vienādošanos. Mūsu valoda (ar to saprotot gan latviešu, lībiešu, gan latgaliešu) un tās izplatība par spīti ideoloģiskiem, ekonomiskiem un tehnoloģiskiem izaicinājumiem - ir bijusi un paliks mūsu tautas pamatvērtība. Latviešu kodols un identitātes pamats. Sena un spoža zvaigzne daudzo Eiropas valodu un identitāšu saimē.●

Osvalds Zebris
rakstnieks
Laikraksts “Laiks”

Divas Ugāles bibliotēkas novadpētniecības kolekcijas

Novadpētniecība ir viens no galvenajiem Ugāles bibliotēkas darba virzieniem. Lai popularizētu novadpētniecību un bibliotēkas novadpētniecības krājumu, turpinām attīsties un pielāgoties lietotājiem.

Ugāles bibliotēkai ir paveicies ar aizrautīgiem palīgiem: novadpētnieci Laimdotu Junkaru, seno bilžu kolekcionāru Aleksandru Hmeļņiku un atsaucīgiem ugālniekiem, kuri dalās ar savām fotogrāfijām un atļauj tās digitalizēt.

Novadpētniecības krājums visbiežāk ir pieejams tikai klātienē bibliotēkās, lietotājam nesniedzot iespēju ar to patstāvīgi un brīvi strādāt attālināti. Ugāles bibliotēka, lai labotu šo situāciju, jau kādu laiku veido digitālos novadpētniecības resursus. Bibliotēkai ir pieejams nepieciešamais tehniskais aprīkojums un darbinieki ar vajadzīgajām zināšanām par to, kā veiksmīgi un kvalitatīvi digitalizēt fizisko novadpētniecības krājumu un kā padarīt

Šī ir liecība par mežrūpniecības saimniecību Ugālē.

UGĀLES BIBLIOTĒKAS
ARHĪVA FOTO

lietotājam pieejamu novadpētniecības krājumu digitālajā vidē. Esam izmantojuši Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas sniegtās iespējas un sagatavojuši vietnei "Industriālais mantojums" (<https://industria.lndb.lv/>) divas kolekcijas: "Drenu cauruļu rūpnīca "Usma", kurā skatāmas 127 fotogrāfijas un rūpnīcas darbības apraksts, un "Ugāles mežrūpniecības saimniecība", kurā ievietotas 128 fotogrāfijas un vēsturiskais apskats.

Šogad plānojam izpētīt, apko-

pot un digitalizēt materiālus par "Rīgas adītāja" Ugāles iecirkni un Metālapstrādes rūpnīcas "Talsi" filiāli Ugāles dzirnavās. Tāpēc lūgums visiem, kuriem ir fotogrāfijas par šīm ražotnēm, atnest tās uz bibliotēku, lai varam tās ieskenēt un pievienot saviem novadpētniecības krājumiem, un digitālos resursus piedāvāt plašam interesentu lokam. Paldies visiem par atbalstu!

Ugāles bibliotēkas vadītāja

Inese Rumpa

Bibliotēka un muzejs lūdz palīdzību kultūras ministram

Vakar, 16. martā, Smiltenes novadā darba vizītē ieradās kultūras ministrs Nauris Puntulis. Galvenais mērķis bija diskusijās ar pašvaldības pārstāvjiem un amatiermākslas kolektīvu vadītājiem apspriest aktualitātes un izaicinājumus, kas saistīti ar Smiltenes novada amatiermākslas kolektīvu līdzdalību šovasar gaidāmajos Vispārējos latviešu dziesmu un deju svētkos.

Šiem svētkiem Smiltenes novada dalībnieku statusā gatavojas 26 kolektīvi.

Esošās telpas – liels izaicinājums

Vizītes laikā kultūras ministrs apmeklēja Smiltenes kultūras centru, kur tikās ar Smiltenes novada pašvaldības domes, kultūras centra un novada bibliotēkas pārstāvjiem, pēc tam apskatīja Smiltenes novada bibliotēkas un tās Bērnu apkalpošanas nodaļas telpas un Smiltenes evaņģēliski luterisko baznīcu, bet vizītes noslēgumā devās uz Gaujienu, Jāzepa Vītola memoriālo muzeju "Anniņas".

Smiltenes luterāņu baznīca Naurim Puntulim tika izrādīta kā ar mecenātes Gītas Mūrnieces un citu privātu ziedotāju atbalstu skaisti restaurēts valsts nozīmes kultūras piemineklis, bet Smiltenes bibliotēkas un muzeja "Anniņas" gadījumā Smiltenes novada pašvaldība cer uz Kultūras ministrijas palīdzību.

Smiltenes bibliotēka jau daudzus gadus atrodas no privātpašnieka nomātās, šādai iestādei nepiemērotās telpās. Izaicinājums ir gan telpu noma un nomāto telpu tehniskais stāvoklis, gan tas, ka bibliotēka izvietota divās ēkās. Bērnu apkalpošanas nodaļa atrodas sporta halles ēkas otrajā stāvā, kur nav vides pieejamība.

"Kultūras ministram vēlēja-

Smiltenes bibliotēkai esošajās telpās nav attīstības, strauji pazeminās bibliotēkas vērtība, nozīme un prestižs kopienas uztverē, izrādot bibliotēku, kultūras ministram Naurim Puntulim un ministra biroja vadītājai Aljai Iesalniecei (no kreisās) skaidroja Smiltenes novada bibliotēkas vadītāja Inta Mežule (no labās).

FOTO: SANDRA PĒTERSONE

mies parādīt to, ka bibliotēkai vajag jaunas telpas, un informēt, ka jaunas bibliotēkas būvniecība ir plānota Viedrades kvartāla projektā," "Ziemeļlatvijai" teic Smiltenes novada pašvaldības Kultūras un tūrisma pārvaldes vadītāja Velga Mākalne.

"Mēs kā pašvaldība vairākkārt esam norādījuši, ka ir jādomā valstiski un jāpiedāvā tādas programmas, kurās pašvaldības var startēt vai nu uz Eiropas Savienības finansējumu, vai valsts finansējumu, lai īstenotu šādus projektus. Jaunas telpas ir vajadzīgas arī Jāzepa Vītola memoriālajam muzejam "Anniņas" Gaujienā. Ir ļoti jādomā par esošās ēkas kā muzeja atbilstību mūsdienu prasībām," piebilst Velga Mākalne.

Bez pārmaiņām nebūs attīstības
Smiltenes novada bibliotēkas vadītāja Inta Mežule atgādina, ka laika gaitā ticis izstrādāts ne viens vien projekts jaunas bibliotēkas celtniecībai Smiltē, un cer, ka šoreiz, kad spēkā ir Viedrades kvartāla apbūves ideja, sapnis par jaunu bibliotēku Smiltē beidzot piepildīsies.

"No mūsu puses ir lūgums Kultūras ministrijai palīdzēt atrast finansējuma avotu jaunās ēkas būvniecībai. Smiltenes bibliotēkai esošajās telpās nav attīstības, strauji pazeminās bibliotēkas vērtība, nozīme un prestižs kopienas uztverē. Turklāt atrašanās nomātās telpās liedz pretendēt uz projektu finansējumu attīstībai un inovācijām," uzsver Inta Mežule.

Necik labāka situācija nav Jāze-

pa Vītola memoriālajā muzejā "Anniņas" Gaujienā. Muzejs iepazīstina ar Latvijas Konservatorijas dibinātāja un rektora, profesora Jāzepa Vītola (1863–1948) dzīvi un darbi. Bijusi Gaujienas muižas alda divstāvu koka mājīga kļuva par vietu, kur Jāzeps Vītols pavadīja vasaras un brīvdienas no 1922. gada līdz pat brīdim, kad 1944. gada oktobrī bija jāatstāj Latvija.

Muzeja krājuma glabātāja Sanita Sprōģe stāsta, ka vēsturiskā ēka pirms 30 gadiem nodega ugunsgrēkā. Tās vietā uzcēla jaunu autentisku koka ēku. "Taču tā nebija domāta ilgstošai lietošanai. Jūms pa visiem šiem gadiem ir sabojājies. Apkure ir tikai pirmajā stāvā, bet otrajā stāvā, kur ir ekspozīcija, apkures nav. Ziemā nevaram muzeju uzņemt ap-

meklētājus, jo temperatūra ir gan drīz tāda pati kā ārā. Mums primārais ir dabūt līdzekļus, lai būtu, par ko šo ēku savest kārtībā, lai muzejs tajā var darboties kā līdz šim un pat vēl labāk," teic Sanita Sprōģe.

Muzeja ēka pieder Smiltenes novada pašvaldībai, un arī pats muzejs ir pašvaldības iestāde, bet Jāzeps Vītols kā personība ir saistošs visai Latvijai un pat ārpus Latvijas robežām, piebilst muzeja krājuma glabātāja.

Nemot vērā to, ka kultūras ministra vizītes laika grafiks vakar bija ļoti noslogots, lūgsim ministra komentāru par Smiltenes novada redzēto un ieteikumiem, kā risināt norādītās problēmas, vēlāk. □

— Sandra Pētersone

Avots: Ziemeļlatvija

Datums: 17-03-2023

RMM sadarbībā ar Valmieras bibliotēku rīko diskusiju ar performanci «Ko tu dari, kad tu nedari?»

Rakstniecības un mūzikas muzejs (RMM) šogad uzsāk savas simtgades atzīmēšanu #RMM100 ar izglītojošu diskusiju programmu «Rakstniecības un mūzikas muzeja vēstniecību atklāšana Latvijas reģionos». Pirmo norisi – diskusiju ar performanci «Ko tu dari, kad tu nedari?» – RMM rīko sadarbībā ar Valmieras bibliotēku. Tā norisināsies 2. martā plkst. 17.30 Valmieras Integrētajā bibliotēkā Cēsu ielā 4.

Katru gadu plānots organizēt četrus RMM vēstniecību pasākumus, arvien paplašinot sadarbības partneru loku un atpazīstamību. Šogad izvēlēts pilsētas ir Valmiera, Rēzekne, Dobeles un Liepāja. Topošās ekspozīcijas «Prokrastinācija un radīšana» simt personību literatūrā un mūzikā saknes un dzīve pavisam noteikti saistītas ar Latvijas kultūrvēsturiskajiem novadiem, tālab tika izvēlētas šīs pilsētas un partneri.

«Rakstniecības un mūzikas muzejs, īstenojot vēstniecības pasākumus Latvijas novados, vēlas pateikties Latvijai par tās radošo spēku, kuru tā ir laidusi pasaulē spožu literatūras un mūzikas izcilību veidolā! Muzeja topošā ekspozīcija «Prokrastinācija un radīšana» būs stāsts par latviešu kultūrā nozīmīgajiem literāriem un muzikāliem mākslas darbiem un to radītājiem – rakstniekiem, komponistiem, izpildītājmāksliniekām. Vēstniecībās, radoši darbojoties, diskutējot un iejūtoties ekspozīcijas saturā radošajā un prokrastinējošajā spēkā, muzeja mērķis ir ļaut ikvienam apziņoties sevi kā daļu no šī fenomena, ko pasaulē aizvien vairāk pazīst kā latviešu literatūru un mūziku,» uzsver muzeja direktore Iveta Ruskule.

Diskusijā piedalīsies dzejniece Daina Sirmā, komponists Jēkabs Nīmanis, rakstniece Agnese Rutkēviča, dzejnieks Artūrs Punte, arhitekts, skaņu mākslinieks Maksims Šenteļevs, radošā direktore Una Rozenbauma, Valmieras Valsts ģimnāzijas, Valmieras 5. vidusskolas un Valmieras Viestura vidusskolas jaunieši. Diskusiju vadīs Liega Piešiņa.

Jaunieši, radot savu tekstu un elektronisko mūziku, darbosies četrās dzejas un mūzikas darbnīcās, jaunrades procesā veidojot divas performances. Darbnīcas vadīs A. Rutkēviča, J. Nīmanis, A. Punte un M. Šenteļevs. Performanču radīšanā (iedvesmojoties no dzejnieka un pētnieka Mariana Rižija jaunatklātā Eduarda Veidenbauma 77. dzejoļa) piedalīsies režisore Lieta Šmukste. Producente un projekta vadītāja – Leonarda Kestere-Kļaviņa.

«Valmieras bibliotēka ar prieku atsaucās RMM aicinājumam kopā ar jauniešiem diskutēt nozīmīgus radītspējas un labbūtības aspektus Latvijas rakstniecībā un mūzikā vēsturiski un laikmetīgajā vidē. Radošums un jēgpilnas diskusijas ir spēka avoti mainīgajā pasaulē,» uzsver Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne.

Par RMM dibināšanas gadu tiek uzskatīts 1925. gads, kad Skolotāju savienības telpās ar Jāni Gresti priekšgalā izveidoja tā dēvētos Rakstnieku stūriņus.

Zane Brūvere-Kvēpa,
Rakstniecības un mūzikas muzejs

Avots: Liesma
Datums: 01-03-2023

Grāmatu izstāde – sirēnu un tauru skaņu pavadījumā

Sagatavoja Tukuma Literātu apvienība www.tla.lv; www.facebook.com/tla.lv

Tukums ir senām leģendām apvīts, gleznainu pakalnu un Sloceņu upes senlejas ieskaits. Tā ir vieta, kur labirdīgs milzis reiz sargājis laudis pret tumsas demonu uzbrukumiem, vieta, kur dārzniece Katrīna dāvājusi ikvienam brīnīšas rozes, līdz visi zinājuši, ka uz Tukumu jābrauc smukuma lūkoties. Un, kur smukums, tur – agri vai vēl – atlido daļas mūzas un viņam pa pedām, protama lieta, – mākslas un poezijas radītāji. Pats pirmais bija kāds vācu literāts – Kristofors Firekers. Reiz jaunībā uzplaukusi mīlestība pret daļu latviešu sievieti viņa bija pāraugusi par mīlestību pret visu latviešu tautu, un šis mils ziedi deva necerēti bagātus augļus. Tieši Firekeram varam būt pateicīgi par latviešu literatūras aizsākumiem.

/Guntis Tālers speciāli «Latvijas Grāmatu izstādē 2023»/

Smārdes bruņču auduma fragments – Tukuma grāmatbruņču prototips

Ikgadējie grāmatu svētki «Latvijas Grāmatu izstādē 2023» Kipsalā aizvadīti. Tukuma Literātu apvienība, allaž piedāvājot arī novada kultūrvēsturiskos izdevumus, izstādē piedalījās jau sesto reizi.

Finanses un konkurence

Dalība izstādē ir dārgs prieks, un tikai lielajām izdevniecībām tas nozīmē tirgu un peļņu. Mums – tāpat kā citiem neizdevēju stendiem – izstāde nodrošina citur nesasniedzamu atpazīstamību gan apvienībai un vietējiem autoriem, gan Tukuma novada kultūrvietām, gan pašam novadam kā kultūrvērtību godatājam. Tieši atpazīstamības dēļ piedalāmies, un tas ir attaisnojies.

Cetras no sešām reizēm Tukuma dalību Grāmatu izstādē atbalstījuši Tukuma novada pašvaldība, ko ļoti novērtējam, bet divas reizes piedalījāmies par saviem līdzekļiem. 2020. gadā stendu apmaksājām kopā ar Liepājas un Saldus literātu apvienību, bet 2022. gadā izdevumus dalīja seši Tukuma autori, TLA un Tukuma muzejs. Šogad nepieciešamo finansējumu – 450 eiro – ieguvām, piedaloties Tukuma novada kultūras projektu konkursā. Šogad izstāde notika no 3. līdz 5. martam.

Jāatzīst, kovida mājāsēdes laiks ir sagrāvis arī izstāžu tradīcijas. 2021. gadā izstāde vispār izpaļika, pērn ieeja bija atļauta vien ar potēšanas sertifikātiem, kas negatīvi ietekmēja apmeklētāju skaitu (lai gan arī 22 tūkstoši nav maz). Šī gada apmeklējums pozitīvi atšķiras no iepriekšējā gada, tomēr, ja salīdzina ar drošību, kas valdīja blakus esošajā izstādē «Skola 2023», interese par grāmatu stendiem vērtējama kā pieticīga.

Rakstniece Ingrida Zaķe sēdina – “ja iepriekšējā gada klusajām hobijām – grāmatu lasīšanai – par publikas uzmanību bija jāscenārs ne vien ar izstādi «Skola», bet arī ar tādu spēcīgu konkurentu kā mājas

milzu izstāde «Zoo expo» blakus halī, tad šogad konkurents bija tikai viens – «Skola». Toties – kāds! Uzstādīt blakus divas skatuves, kuras atdala tikai brezentā plēve, un vienlaikus organizēt uzstāšanos uz abām skatuvenām ir pārdrošs organizatoru eksperiments, kas izgāzās. Ingridai piekrit šobrīd populārākais detektivromānu autors Latvijā, tukumnieks Guntis Tālers: «Taisnība. No «Skola 2023» dažiem īpaši atraktīviem stendiem plūda gan sirēnu vaimanas, gan kuģu tauru pūtiņi, gan armijas orķestra mūzika. Nenoliedzami, apmeklētāji, īpaši jaunieši, ar prieku izbaidīja dzīvās un spilgtas ekspozīcijas, tomēr tiem, kas trīs dienas pavadīja, strādājot stendos, šī skaņu kakefonija drīz vien kļuva nogurdinoša. To pamanīja arī izstāžu centra vadība un apsolīja, ka nākamgad grāmatniekiem kā senāk ierādīs atsevišķu halli, kur grāmatu autori, izdevēji un lasītāji varēs tikties daudz mierīgākā atmosfērā.»

Unikālais grāmatbruņcis

Jau konkursa projekta pieņemšanā norādījām, ka šogad atkal piedalīsimies stenda «Ekstra vērtie kurzemnieki» kopā ar Liepājas un Saldus apvienībām, jo tā lētāk. Paredzējām arī oriģinālu stenda dizainu. «Mūsu stends piesaistīja uzmanību ne vien ar smukām literātēm, bet arī ar savu oriģinālo noformējumu», tā savā Facebook kontā atstāsta G. Tālers. «Fonā redzam krāsainus novadu tautiskos rakstus jeb stilizētus bruņču fragmentus, kas atbilst istajiem, etnogrāfiskajiem Japalūkojamtūvā, redzam, ka raibi krāsainās svītras veidotas no grāmatu muguriņām, kuru toņi pieskaņoti oriģinālajam rakstam. Turklāt grāmatas nemitas nevis, kādas pagādās, bet tieši novada literātu sarakstītās. Idejas autore – Guna Roze-Tamule.»

«Ideja radās, ikdienā uz rakstāmgalda uzlūkojot piezīmju grāmatu, ko man 2019. gada Grāmatu izstādē uzdevināja draudzene», atklāj Guna. «Tas vāka dizains ir kā sešstāvēgs grāmatu

Uz izstādes kultūras programmas skatuves Kurzemes rakstnieki un dzejnieki. No kreisās: Gunīta Lagzdīņa, Jana Egle, Linda Skranda, Ieva Samauska, Inta Švaža, tukumnieki Guntis Tālers un Ingrida Zaķe, Liene Gūtmane, Gunīta Boka un Liepu tēvs jeb Varis Siliņš

Tukuma Audēju darbnīcas atspoguļo lieliski papildina Saldus un Tukuma grāmatbruņci

plaukts – muguriņa pie muguriņas. Iedomājies: ja plaukts citu virs citas salikti vienādas grāmatas, veidotās svītras, no kurām var atdarināt bruņču rakstu. Trīs novadu bruņču raksti līdzās izskatītos grezni. Turklāt plauktu varam veidot telpisku, sānos eksponējot kādas īpašas grāmatas vākus. Visi dalībnieki šo ideju apstiprināja, un sākas nebūt ne vienkārša tās īstenošana! Vispirms devos uz Tukuma Audēju darbnīcu lūkot prototipus – bruņču paraugus. Safotografēju vairākus, bet stenda māksliniece izvēlējās košo Smārdes bruņču.

Līdztekus vairākām visu trīs novadu ZOOM sanāksmēm, ne-mitīgām domapmaiņām *WhatsApp* grupā un lietiskām sarakstēm e-pastos, sākas viens no pilnīgākajiem posmiem – grāmatu piemēklešana. Izrādās, košu grāmatu muguriņu tikpat kā nav. Pārvarāt tās ir melnas, neturkst arī raibi, bet vienkāršas – īpaši dzeltenas, zaļas un rozā – deficīts. Vēl jo vairāk, ja tādas jāatrod starp novadnieku grāmatām.

12. lpp.

Tukuma Literātu apvienībai 60

LITERĀTU DIENAS NOVADĀ

tikšanās ar autoriem
lasījumi
sarunas par literatūras īpašo nozīmi
Tukuma novadā visas Latvijas
un pasaules kontekstā

**Ingrida Zaķe
un
Guntis Tālers**

Ceturtdien 16. martā
15.00 2023
Engures bibliotēkā

Gatavojoties Tukuma Literātu apvienības 60 gadu jubilejai, ko svinēsim maijā, esam vēl atvērtāki nekā ikdienā. Jau marta vidū sākam tūri «Literātu dienas novadā» – tiksimies ar lasītājiem vai visās novada bibliotēkās un skolās.

16. martā 14.00 Kandavas bibliotēkā tūri atklās Guna Roze un Ināra Bezmere, bet **15.00 Engures bibliotēkā** – Ingrida Zaķe un Guntis Tālers. Informāciju par talakiem datumiem varēs atrast mūsu vietnēs www.tla.lv un www.facebook.com/tla.lv. Joprojām esam atvērti vēl cilvēkiem uzaicinājumiem.

Martā ielānotās tikšanās bibliotēkās

Kandavā 16. martā 14.00 – Guna Roze un Ināra Bezmere
Engurē 16. martā 15.00 – Ingrida Zaķe un Guntis Tālers
Slampē 21. martā 12.00 – Ingrida Zaķe un Dagnija Gudriķe
Pūrē 22. martā 11.00 – Anna Jurševica, Ināra Bezmere un Aigars Brics
Cērē 23. martā 12.30 – Baiba Tālece un Ināra Bezmere
Jaunpilī 24. martā 15.00 – Guna Roze un Guntis Tālers
Irlavā 24. martā 18.00 – Guna Roze un Guntis Tālers

Avots: Neatkarīgās Tukuma Ziņas
Datums: 14-03-2023

Grāmatu izstāde – sirēnu untauru skaņu pavadījumā

Sagatavoja Tukuma Literātu apvienība www.tla.lv; www.facebook.com/tla.lv

11. lpp.

Līdzām palīdzību Tukuma bibliotēkai un kopā ar vienmēr atsaucīgo Daci Brakmani tomēr izveidojam Smārdes grāmatbrūni. Tajā iekļuva vairākas Imanta Ziedoņa grāmatas, arī Māra Zālīte, Vilis Plūdonis, Andra Manfēde (visdeficītākais – indīgi rozā – izrādījās viņas „Adata”), Guntis Tālers, Rolanda Bula, Gundega Kaziņa, Dinijs Arvids Degijs, Ieva Priede, Gvido Drage, Iveta Šimkus, Guna Roze un divi kopkrājumi. Bet galveno godu – grāmatu vākus – atvēlējām TLA dibinātāja Pēterā Jurciņa mākslinieciski skaistajām dzejas krājumiem „Akmeņi un zvaigznes”.

Pēc tam māksliniecei radās doma starp grāmatbrūnčuk slejām iekārt krāsainus dziju kamoliņus. G. Roze-Tamule stāsta: „Atkal devos uz Audēju darbnīcu, un tās vadītāja Vineta Šulca piedāvāja atspoles ar attiecīgu krāsu diegiem, kas izskatījās vēl efektīgāk nekā iecerētie kamoli. Mēbeles-grāmatu eksponēšanas lētes – tāpat kā citus gadus aizgēnāmies no mums draudzīgā un pretimnākošā Tukuma teātra. Kad aizsūtīju D. Brakmanei stenda foto, viņa atbildēja:

“Malači! Balva par noformējumu. Lai tikpat krāsaina TLA dzimšanas diena un turpmākie gadi!”

Stenda noformējumu iedzīvināja liepājnieku sagādātais ekrāns, uz kura nepārtraukti projicējās īpaši veidota video kolāža, kas cita starpā atgādināja gan par Tukuma literārās dzīves nozīmīgāko tradīciju „Sirds uz perona”, gan par „Prozas fermentāciju” un citiem literāriem notikumiem. Jau pēc izstādes G. Tālers atzinās: “Es personīgi dzirdēju atzinības vārdus gan no izdevniecību pārstāvjiem, gan rakstotājiem kolēģiem, kurus satiku izstādē. Rakstnieces Janna Egle, Ramona Indriksone un Gunita Lagzdīņa mūsu stenda dizainu slavēja arī Facebook ierakstos.” Unikālais grāmatbrūncis tagad ir mājās – Tukumā – un būs eksponējams arī citos pasākumos, piemēram, Rožu svētkos.

Teicams kultūrklāsts

Pērn Grāmatu izstādes kultūras programmu atklāja tieši tukumnieku uzdevums. Šogad uz skatuves bijām izstādes pirmajā pēcpusdienā, un laimīga sagatavošanās, ka šajā laikā hallē valdīja klusums. Turklāt mūsu uzstāšanās bija neparasti

kupli apmeklēta. Ja pirms tam uz skatuves notiekošo vēroja pārsniedz divdesmit skatītāji, tad mūsu stundā izskatījās, ka tuvu vai visas 90 sēdvietas ir aizņemtas.

Mūsu performance bija veidota divās daļās. Pirmajā visu trīs novadu literārās dzīves „garaigi”, kas veicina vārīšanos” – liepājniece Linda Zulmane, saldēniete Inta Švaža un mūsu G. Roze-Tamule – ar prezentācijām un stāstījumiem mēģināja atbildēt uz jautājumu “Kas virza kurzemnieku īpašo literāro dzīvi: tradīcijas, ambīcijas vai cilvēkfaktors?” Otrajā daļā uz skatuves bija Kurzemes autori, kuri vispirms uz pasākuma vadītāja (Liepu tēvs Varis Siliņš) āķīgajiem jautājumiem asprātīgi atbildēja saviem vārdiem, pēc tam – ar savu dzeju vai prozas fragmentiem.

“Paldies Gunai par veiksmīgu scenāriju mūsu uzvedumam,” uzteic I. Zaķe. “Tas nostrādāja. Pie manis pienāca kāda apmeklētāja un teica: “Man, lūdzu, to grāmatu, no kuras jūs lasījāt uz skatuves.” Savukārt Guna pateicas kolēģim G. Zariņam (Tāleram): “Guntis šogad uzņēmas un apzinīgi veica visas ar izstādi saistītās organizatoriskās lietas, kas prasa

milzu laiku un enerģiju, tāpēc es varēju nodarboties tikai ar radošo pusī – domāt par noformējumu un scenāriju. Viens to visu nevar paveikt nevainojami. Tieši šādi, manuprāt, izpaužas biedrības spēks – kopdarbs ir nenovērtējami svarīgs.”

Par piedāvājumu stendos novērojumi ir Guntim. “Grāmatu un to izdevēju klāsts – vismaz manā subjektīvā skatījumā – varēja būt plašāks. Tukuma Literātu apvienības organizētajā stendā „Ekstra vērtie kurzemnieki” kopā ar Liepājas un Saldus novadu literātiem eksponējām 66 dažādu izdevumus, no tiem: 23 prozas darbus, 15 dzejas krājumus, 28 kultūrvēstures un vēstures pētījumus. Šāds grāmatu klāsts aizņemams par visai plašu, pārsnējot pat dažu apgādu piedāvāto sortimentu. Tukumnieku devums stendā: 25 grāmatas (proza – 10, dzeja – 2, kultūrvēsture – 13). Atkal jāatzīmē Gunas ideja par īpaši veidotām cenu zīmēm – tās rotāja attiecīgā novada brūnču raksts.”

Tāpat kā pērn, arī šogad vislielākā apmeklētāju interese bija par kultūrvēstures darbiem un citiem izdevumiem, kurus

grāmatnīcās nopirkt nav iespējams. I. Zaķe, kura stendā strādāja visas trīs dienas, saka: “Pricks, ka izstādes apmeklētāju vidū bija ļoti daudz tādu, kas interesējās par mūsu tautas kultūrvēsturi, literāro mantojumu, ģeopolitiskajiem procesiem. Pie galdiņa ar šāda veida grāmatām pulcējās daudz interešu. Gandrīz katrs pašķīstīja Armitstedu, Jaunpili, Jaunmoku, un daudzi arī nopirka. Jau otro gadu pēc kārtas mūsu stenda pārdootāko grāmatu “topa” virsotni iekaroja Tukuma muzeja izdotās Anša Lerha-Puškaiša „Pasakas par putniem”. Tās aizgāja uz „urā” un pat pietrūka. Tātad labu literatūru lasītājs novērtē. Šis vērtības droši varam prezentēt arī nākamajā izstādē.”

Rezumējums. Pirmkārt, autora klātbūtne grāmatu pārdošanai un autora atpazīstamībai ir ļoti svarīga, par to esam pārliecinājušies visus sešus gadus. Otrkārt, kā tukumnieki tomēr bijām vairāk ievēroti nekā kopējā stendā. Tāpēc nākamgad atkal piedalīsimies kā Tukuma Literātu apvienība. Vēl labāk, ja uz stenda lepotos uzraksts „Tukums – UNESCO Literatūras pilsēta”.

Avots: Neatkarīgās Tukuma Ziņas

Datums: 14-03-2023

Reorganizē bibliotēku tīklu; iedzīvotāji turpinās saņemt bibliotēku pakalpojumus

MADONAS NOVADA DOMĒ

LAURA KOVTUNA

Pagājušā gada nogalē tika pieņemts lēmums reorganizēt Madonas novada pašvaldības bibliotēku tīklu, ar nosacījumu Madonas novada bibliotēkas vadītājam izstrādāt un iesniegt izskatīšanai domes sēdē dokumentus, saistītus ar vienota centralizēta bibliotēku tīkla izveidošanu Madonas novadā līdz 2023. gada 31. janvārim.

28. februāra domes sēdes lēmumprojektā pausts, ka ir sagatavots Madonas novada bibliotēkas nolikuma projekts, kas cita starpā paredz centralizēt Madonas novada bibliotēku ar Madonas novada teritorijā esošajām bibliotēkām kā Madonas novada bibliotēkas struktūrvienībām.

Lai izveidotu vienotu, centralizētu bibliotēku tīklu Madonas novadā, ir nepieciešams veikt strukturālas izmaiņas pagastu/apvienību pārvaldēs, kā arī Madonas novada bibliotēkā, bibliotēkas funkcijas nodrošināšanu visā Madonas novada teritorijā paredzot Madonas novada bibliotēkai, kā arī paredzot Madonas novada bibliotēkas un pagastu/apvienību pārvalžu sadarbību funkcijas nodrošināšanā.

Deputāts Artūrs Grandāns atzina, ka, skatot šo jautājumu kultūras un sporta komitejas sēdē, deputātu balsojums bijis 4:4; tomēr viņš kā komitejas priekšsēdētājs pieņēmis lēmumu to virzīt tālāk skatīšanai domes sēdē. Lēmumprojekts par bibliotēku tīkla centralizāciju papildināts ar priekšlikumu izveidot bibliotēku padomi, kurā darbotos bibliotekāri-administratīvo teritoriju pārstāvji 9 locekļu sastāvā. Padome piedalītos stratēģisko lēmumu pieņemšanā. Pārstrādāts 2018. gadā izdots Madonas novada bibliotēkas nolikums (stāties spēkā ar 2023. gada 15. aprīli), kur bibliotēkas direktora pienākumos ietilpst arī izveidot: "Konsultatīvo (vadošo speciālistu) padomi, kuras nolikumu apstiprina bibliotēkas direktors. Konsultatīvo padomi izveido 9 cilvēku sastāvā, kurā iekļauj: bibliotēkas direktoru, bibliotēkas direktora vietnieku, bibliotēkas metodiskā darba vadītāju, Cēsaines pilsētas bibliotēkas vadītāju, Ērgļu pagasta bibliotēkas vadītāju, Lubānas pilsētas bibliotēkas vadītāju un 3 pagastu bibliotēku vadītājus."

Aprīļa vidū tiks noslēgts bibliotēku reorganizācijas process, izveidojot Madonas novada bibliotēku kā centrālo iestādi ar struktūrvienībām pagastos un apvienību pārvaldēs.

AGRA VECKALNIŅA foto

Domes priekšsēdētājs Agris Lungevičs skaidroja, ka, centralizējot bibliotēku tīklu, tiks izveidota vienota iestāde. Tas dotu iespēju darbiniekiem aizvietot citam citu, izmantot kopējos resursus, plānot grāmatu, preses iegādi un tamlīdzīgi. Līdzīgi novadā jau darbojoties sociālais dienests, bāriņtiesa, kad teritorijās uz vietas saglabāta šo iestāžu saimnieciskā darbība, bet metodiskais, funkcionālais darbs tiek centralizēts.

— Publikajā telpā izskanējis, ka pašvaldība slēgusi bibliotēkas. Nav slēgusi (izņemot Mēdzūli. — Red.), mēs vienkārši esam pārkārtojuši sistēmu, ka ir bibliotēka un ārējās apkalpošanas punkts — cik kurā pagastā tādu ir, 2—3, attiecīgi no pagasta. Bet visās vietās punkti tiek saglabāti, kas šo pakalpojumu nodrošinās, papildus tam budžetā ir paredzēts finansējums katrā bibliotēkāra aprikojuma iegādei, tai skaitā jauns dators un viss tam nepieciešamais, lai šajos punktos, kur aizbrauc bibliotekārs uz vietas, nodrošinātu labu pakalpojumu, — uzsvēra Agris Lungevičs.

Deputāte Vita Robalte atzinīgi vērtēja priekšlikumu par padomes izveidi, taču iebilda tam, ka tādu saimniecisku jautājumu kā, piemēram, sienu nokrāsošana, -atstāta pagasta pārvaldes ziņā.

— Ar šo centralizāciju iegūstam tikai vienu lietu — ka algu fonds pāriet lielās bibliotēkas pārraudzībā. Bet saimnieciskā rakstura, telpu uzturēšanas jautājumi? Balsoju "pret", jo nevaru pieņemt, ka stabils budžets, algu fonds ir nodrošināts, bet visgrūtākā daļa — saimnieciski nokrāsot sienas vai lieveni — tā vienmēr būs pagasta pārvaldes vadītājam jāizdīnē vai kā citādi, —

savu balsojumu "pret" pamatoja Vita Robalte.

Savukārt deputāts Andris Sakne jautāja, vai ar bibliotēku reformu turpmāk veiksmīgāk tiks risināta darbinieku aizvietojamība. — Ja, piemēram, Vestienā bibliotekārs saslimst, tātad no Madonas tiek norikots izbraukums cits bibliotekārs un bibliotēka nav slēgta? Lai darbotos kā centrs iedzīvotājam, kur var aiziet, datorā kaut ko palīdzēt viņam. Vēlos gūt no Imeldas Saulītes apstiprinājumu tam, ka bibliotēka nebūs slēgta nedēļu, mēnesi. Ja jums palielinām vienu štata vietu, palielinām algas, jābūt atbildībai, ka bibliotēkas būs vajā, — sprieda Andris Sakne. Madonas novada bibliotēkas direktore Imelda Saulīte apliecināja, ka darbinieku prombūtnes laikā dienu, divas kāda konkrēta bibliotēka varētu būt slēgta, bet ne nedēļām, mēnešiem.

Tika nolemts reorganizēt pagastu un apvienību pārvalžu struktūrvienības — bibliotēkas ar šā gada 1. martu, procesu pabeidzot līdz 2023. gada 14. aprīlim. Struktūrvienību mantas, saistību un tiesību pārņēmeja ir Madonas novada bibliotēkā.

Vadoties pēc iepriekš minētajiem domes lēmumiem, veikti grozījumi arī Madonas novada pagasta/apvienību pārvalžu un Madonas novada bibliotēkas amata vienību sarakstos — ar šā gada 15. aprīli pagastu un apvienību pārvalžu amata vienību sarakstos tiks svītroti bibliotēku vadītāji un bibliotekāri, viņus pievienojot Madonas novada bibliotēkas amata vienību sarakstā. Ar 15. aprīli šis saraksts arī tiks papildināts ar amata vienību "direktora vietnieks" ar mēnešalgu 1300 eiro.

“Vienmēr esmu bijusi kāra grāmatu lasītāja”

INĒSE ELSIŅA

Madonas novadā ir divdesmit divas publiskās bibliotēkas, astoņas no tām skārusi reorganizācija, tajā skaitā viena ir slēgta. Vairākas pārmaiņas bibliotēku dzīvē būs arī turpmāk, bet līdzās saspringtajai ikdienas dzīvei ir arī svētku mirkli.

Madonas novada bibliotēkas metodiskā darba vadītāja DAIGA PUĶĪTE tikko saņēmusi Madonas novada Gada balvu kultūrā nominācijā “Gada cilvēks literatūrā un bibliotēku nozarē”. “Stars” viņu aicināja uz plašāku sarunu.

— To, ka man patīk grāmatas, secināju jau bērnībā. — atceras Daiga Puķīte. — Man bija draudzene, kurai mamma strādāja mazas lauku skolas bibliotēkā, un mēs bieži tur dzīvojamies, izbudījam bibliotēkas gaisotni. Pēc vidusskolas pirmā doma, ko sāku īstenot, bet ne līdz galam — iestājos Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātē studēt latviešu valodu un literatūru. Ceļš uz darbu bibliotēkā tā cauri interesē par grāmatām, literatūru un valodu ir gājis. Priecājos, ka tikko veiktais pārskats par bibliotēku darbību 2022. gadā apliecina, ka šajā laikā ir pieaudzis bibliotēku lietotāju skaits. Bez tam laba ziņa ir tā, ka bibliotēkās pēc kovidā ierobežojumiem ir atgriezušies bērni. Neapsīkst “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” darbs, pagājušajā gadā šajā projektā iesaistījās 28 novada bibliotēkas, tai skaitā 12 skolu bibliotēkas.

— **Augstāko izglītību esi ieguvusi tieši bibliotēku nozarē?**

— Daudzus gadus strādāju par skolotāju Ošupes pamatskolā un arī skolas bibliotēkā. Kad gaisā sāka virmot vēsmas, ka skolu varētu slēgt, kaut skolotājas darbs man ļoti patika, aizdomājos, ka visu dzīvi ar skolu tomēr saistīt nevēlos. Darbs ar bērniem mani iepriecināja (ar audzināmajām klasesmācītājiem ir labas attiecības un satikšanās), bet sapratu, ka darba dzīvē kaut kas jāmaina, turklāt pedagogijā augstākās izglītības man nebija.

Skolas bibliotēkā strādāju kopš 1990. gada, bet, protams, tā bija pilnīgi cita pieredze nekā tā, ko ieguvu publiskajā bibliotēkā Madonā. Lai varētu turpināt strādāt, iestājos Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē Bibliotēku nodaļā, manas studijas aizritēja neklātienē. Un interesanti, ka nevadpētniecības datu bāzē vieni no pirmajiem bibliogrāfiskajiem ierakstiem, kas tapa bibliotēku informācijas sistēmā ALISE Madonas bibliotēkā, bija mans bakalaura darbs par Lubānu.

— **Jau tolaik un arī tagad dzīvo Lubānā, līdz darbavietai ik dienu pārvari prāvu attālumu.**

— 11. martā būs divdesmit pirmais gads, kopš darba gaitās mēroju ceļu uz Madonas bibliotēku, un ceļš redz tik daudz! Redzu to, ko neierauga pilsētnieki, kas pār Madonas pakalniem uz darbu dodas kājam. Pamānu, kā mainās daba, laikapstākļi, klimatiskās zonas. Pie Silenieka kalna ir robeža —

Madonas novada bibliotēkas metodiskā darba vadītāja Daiga Puķīte.

AGRA VECKALNIŅA foto

līdz kalnam ir vieni laikapstākļi, aiz tā — gluži citi. Izbraucam no Lubānas, spīd spoža saule, uzbraucam Silenieka kalnā — nevar Madonu pat ieraudzīt, jo apkārt ir milzu miglas vāli. Redzam, kā plaukst koki, puķes, pirmie vizuļi, pamānām, kad atlidojušas dzērves, un tas varenais dabas rezervāts, kas ir pa ceļam, ikreiz iedvesmo. Ceļš bez tam ir laiks pārdomām, arī šai ziņai tas ir ieguvums. Turklāt atšķirībā no Rīgas, kur soferiem bieži jāsež sastrēgumos, mēs samērā precīzi varam paredzēt laiku, cikos ieradīsimies darbā.

— **Kādu, uzsākot darbu, ieradzi Madonas bibliotēku?**

— No augstskolas uz šejieni jau biju nākusi strādāt praksē, turklāt Madonas bibliotēka organizēja un joprojām to dara — aicina uz semināriem gan publisko bibliotēku, gan skolu bibliotekārus. Līdz ar to nozāres sistēma man bija pazīstama.

— **Kādi ikdienā ir tavi darba pienākumi?**

— Esmu metodiskā darba vadītāja, tas nozīmē, ka manā atbildībā ir metodiskais darbs pagastu un pilsētu bibliotēkās gan Madonas, gan Varakļānu novadā. Reizi mēnesī rīkojam seminārus, kuros pārrunājam dažādus ar darbu saistītus jautājumus un aktualitātes. Katrā seminārā piedomāju arī par to, lai šai dienā būtu kāda izziņošana tikšanās. Tā 8. martā pie mums viesojās bijusī Laudonas bibliotēkas vadītāja Ruta Bērziņa, un notika viņas grāmatas “Baltās takas” atklāšana.

— **Kā ar problēmsituācijām, kad bibliotēku kādā no pagastiem slēdz vai pārveido?**

— Reorganizācijas process ir noticis, tā sekas tikai redzēsim. Tas, ko saka kolēģes mūsu abonementa nodaļā — Madonas bibliotēkā grāmatas sākuši lasīt cilvēki, kuri kādreiz lasīja savās bibliotēkās. Tagad tur apkalpo reizi nedēļā, pie mums atnākt esot ērtāk. Novadā reorganizētas septiņas bibliotēkas, viena — Mē-

dzūlas bibliotēka — ir slēgta.

Ar prātu saprotot, ka iedzīvotāju un bibliotēku apmeklētāju vairāk nekūst, tas tāpat ir sāpīgi vietai un cilvēkiem, kur tas noticis. Neatkarīgi no tā, vai bibliotēka ir Sāvienā, Lauterē, Aizpurvē, Saikavā, cilvēki nāca tur saņemt ne tikai bibliotēkārōs pakalpojumus, bet arī nomaksāt rēķinus un vienkārši aprunāties. Tā bija satikšanās vieta cilvēkiem. Tagad tā pieejama tikai vienu dienu nedēļā, un, protams, tas atstās ietekmi.

Nākamais tuvākais process ir centralizācija — šo lēmumu dome pieņēma februārī. Reorganizācijas process jāpabeidz līdz 14. aprīlim. Pagastu bibliotēkas vairs nebūs pagastu pārvaldes struktūrvienības, tās būs Madonas novada bibliotēkas struktūra. Ja kādā bibliotēkā būs vajadzīgs darbinieks, to darba pieņems Madonas novada bibliotēka, savukārt lietas, kas saistās ar saimniecisko dzīvi — ēkas un telpu uzturēšanu —, būs pagasta pārvaldes pārzinā. Vēl ir daudz neskaidrību, un viss nezināmais, jaunais rada kādu nedrošību, bet Latvijas mērogā šo pieredzi esam apzinājuši, un satraukumam nav pamata. Ja vēlamies, lai attīstība visās bibliotēkās būtu vienmērīga un izlīdzināta, uz to ir jāiet.

— **Pēc darba gadiem tikko esi saņēmusi augstu novērtējumu — Gada balvu kultūrā bibliotēku nozarē. Kā juties balvas pasniegšanas pasākumā?**

— Pasākums bija ļoti skaists, emocionāli aizkustinošs un ļoti pārdomāts. Kultūras darbinieki šādu pasākumu sen bija pelnījuši un varēja no sirds izbaudīt. Paldies idejas autoriem un realizētājiem! Iepriekš kultūras nozares cilvēki Madonas novadā kopā bija pulcējušies ļoti sen. Klubu vadītāji, bibliotekāri, muzeju pārstāvji kopā sanāca mūsu bibliotēkas izstrādātā projekta aktivitātē “Mācīsimies sadarbību jeb Kopā varam vairāk” 2016. gadā. Tas bija neformāls izglītības pasākums, kurā piedalījās

speciālisti no visas Vidzemes, un lekcijas lasīja ievērojami lektori: Uldis Pāvuls, Pauls Irbins, vēl citi.

Katrs bibliotekārs savā pagastā, vietējā kopienā ar kolēģiem, protams, sadarbojas, bet lielākā grupā nebijām pulcējušies. Paldies par šo iespēju!

Kā zināms, sapņi ir mazas sudraba karotiņas, ar ko var paēst bez naudas, kultūras nozarei lieli līdzekļi līdz šim nav atvēlēti, tāpēc uz mirkli bija prieks būt sapnī.

— **Kā īstenosis iegūto balvu?**

— Par balvu — iespēju noskatīties kādu koncertu vai teātra izrādi — ir liels prieks. Starp citu, nesen nopirku biļetes uz Valmieras teātra izrādi “Kalendārs mani sauc” — braukšu uz Latgales vēstniecību “Gors” to skatīties. Izvēli noteica tikšanās ar grāmatas autori Andri Kalnozolu Madonas bibliotēkā. Šī grāmata un pati tikšanās bija viegla, nepiespiesta veidā, skarot daudzas ļoti nopietnas lietas. Strādājot bibliotēkā, tā vispār ir liela priekšrocība tikties ar radošiem, erudītiem dažādu jomu pārstāvjiem. Arī tikko Valsts Kultūrkapitāla fonds ir atbalstījis mūsu bibliotēkas divus iesniegtos projektus, un bibliotēkā būs tikšanās ar grāmatu autoriem: Ilonu Balodi, Zani Daudziņu, Maiju Krekli, Lindu Šmiti, Baibu Zīli. Tāpat būs iespēja organizēt tikšanos ar vairākām bērnu grāmatu autorēm — Ilzi Skrstiņu, Agnesi Pastari, Loti Vilmu Vītiņu un Rebeku Lukošus. Daļa no nosauktajiem Bibliotēku nedēļā viesosies Grāmatu svētku laikā 21. aprīlī. Tikšanās ar radošām personībām Madonas bibliotēkā Grāmatu svētkos izveidojusies par labu tradīciju. Bibliotēku nedēļas moto šogad ir “Svinam kopā”. Tas tāpēc, ka Latvijas Bibliotekāru biedrībai līdzīgi kā Madonas novada bibliotēkai šogad aprit 100 gadu.

— **Ko vari teikt par darba kolektīvu, jo jebkurš projekts taču ir komandas darbs.**

— Gatavojoties kādam pasākumam, strādā viss kolektīvs. Liekam kopā idejas, ir ideju virpuļi, prāta vētras, un rezultāts ir komandas kopīgs darbs. Arī Grāmatu svētkos vienota mērķa dēļ katram būs savi pienākumi un uzdevumi, lai mūsu apmeklētāji justos gaidīti un aicināti.

— **Kādi ir tavi atpūtas mirkļi?**

— Tā ir izkustēšanās, garākas pastaigas, vasarā — dārzs, meža veltes. Vienmēr esmu bijusi kāra grāmatu lasītāja, apmeklēju arī koncertus, teātra izrādes. Bēdžamais, ko skatījos Cēsīs, bija Vidzemes koncertzālē apmeklētais grupas “Pērķons” koncerts kopā ar Liepājas Simfonisko orķestri.

Aizvadītajā sestdienā televīzijā savukārt noskatījos balvas “Bonuks” pasniegšanas ceremoniju. Tur parādījās problēma, kas izgaismojusies jau brīdī iepriekš, — kultūras notikumu cenšēšana un to uzspiešana. Lai atceramies Ogres muzeja darbinieku konfliktu ar vietējās pašvaldības vadītāju Uzziņu, ka no Rēzeknes teātra “Jorkis” repertuāra savukārt izņemtas režisora Mārtiņa Elhes izrādes. Tas nūdien nav labs signāls.

Avots: Stars

Datums: 10-03-2023

Bibliotēku lasītājiem pieejama datubāze "Britannica Library"

Jūrmalas bibliotēku lasītājiem līdz šā gada beigām pieejama datubāze "Britannica Library".

Britannica Library

Universālajā daudznozaru enciklopēdiju publikāciju datubāzē apkopota droša un uzticama informācija angļu valodā visām vecuma grupām – jauniešiem, studentiem, pieaugušajiem –, līdz ar to datubāze noderēs gan mācību, gan studiju, gan arī darba procesā, lai iegūtu informāciju dažādās nozarēs.

Datubāzē apkopots vairāk nekā miljons rakstu un fotogrāfiju par dažādām tēmām, sākot no vēstures un zinātnes līdz kultūrai un sportam. Tā piedāvā iespēju ne tikai atrast informāciju, bet arī

pētīt – katrai tēmai ir sniegts konteksts un papildu iespējas informācijas padziļinātai meklēšanai. Pieejamie resursi: biogrāfijas, video, attēli, kartes, klasiku darbu pilnteksti, ievērojami citāti, jaunākās ziņas, gada notikumu apkopojumi u. c. Informācijas meklēšana ir ērta un lietotājam draudzīga.

Datubāze pieejama ne tikai uz vietas bibliotēkā, reģistrētie bibliotēkas lietotāji tai var piekļūt no jebkuras vietas. Piekļuves paroli pēc pieprasījuma visi bibliotēkā reģistrētie lietotāji var saņemt bibliotēkā klātienē vai e-pastā:

• Jūrmalas Centrālā bibliotēka

Jūrmalas bibliotēku lasītāji gan uz vietas visās pilsētas bibliotēkās, gan attālināti var piekļūt universālajai daudznozaru enciklopēdiju datubāzei.

Strēlnieku prospektā 30, e-pasta adrese dubulti@jurmala.lv;

• Bulduru bibliotēka Muižas ielā 7, e-pasta adrese buldbibl@jurmala.lv;

• Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka Raiņa ielā 3, e-pasta adrese slokbibl@jurmala.lv;

• Kauguru bibliotēka Engures ielā 4A, e-pasta adrese kaugbibl@jurmala.lv;

• Ķemeru bibliotēka Tukuma ielā 20, e-pasta adrese kembibl@jurmala.lv.

JŪRMALAS CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA

Avots: Jūrmalas Avīze

Datums: 03-2023

MŪSU "GAISMAS PILIJ" -

RAUNAS BIBLIOTĒKAI – 100!

Par Raunas bibliotēkas dzimšanas dienu uzskatāms 1923. gada 17. februāris, kad Raunas pagasta bibliotēka darbības uzsākšanai no Kultūras fonda saņēmusi 506 grāmatu sējumus. Atzīmējām klusi ar baloniem un konfektēm, lielākas svinības plānojam bibliotēku nedēļā no 17. līdz 22. aprīlim! Kamēr gaidām svinības, publicējam bibliotēkas vadītāju atmiņas par darbu Raunas bibliotēkā.

AINAS PIPARAS (EVERTES) ATMIŅAS PAR DARBU RAUNAS CIEMA BIBLIOTĒKĀ NO 1954. – 1964. GADAM

"Ir 1954. gada 23. decembra pēcpusdiena. Lēni virzās mazs, neapsildāms autobuss pa maršrutu Cēsis – Drabeši – Bērzkrogs – Jaunrauna – Rauna (vienīgais ceļš, kas ziemā tiek tīrīts uz Raunu). Salstu! Ceļš garš, tāpēc ļaujies pārdomām.

Esmu nosūtīta (ar *Komjaunatnes* ceļazīmi) strādāt Raunas ciemā par bibliotekāri. Šo pusi nepazīstu (esmu dzimusi un augusi Madonas rajonā – Mēdzūlas pagastā), tāpēc svešumu bīstos un jūtos nelāgi. Kad izkāpu galapunktā, ir jau mijkrēslis. Saskatu ciema centra mājas, baznīcu un pilsdrupas, ieaugušas kokos. Patīk! Komjaunatnes komitejā man ieteica griezties pie kolhoza priekšsēdētāja, lai nokārtotu jautājumu, kur nakti pārgulēt.

Kāds zēns man parāda tautas namu, kur atrodas kolhoza "Sarkanais Oktobris" kantoris. Izstāsta, ka jākāpj pa platām kāpnēm otrā stāvā, jāgriežas pa labi un tad trīs lielās istabās esot kantoris. Tā arī ir!

Atverot priekšsēdētāja Mitrofana Deņisova kabineta durvis, man pretī raugās laipns, sirms vīrietis. Iepazīstamies. Stāstu savu ierašanās iemeslu. Bez kādām problēmām, viņš tūdaļ piedāvā savu kabinetu. Pajokojas un aiziet. Ir jau darbadiena beigusies. Darbinieki aiziet. Viss paliek kluss un mierīgs. Ārā tumšs, kaut kur stabā kliedz reproduktors. Jūtos bezgala vientuļa un nelaimīga. Kaut man ir 22 gadi, savā pamestībā klusi čukstu: "Mammīt!".

Guļu pusmiegā. Agrā rītā satrūkstos no trokšņa. Kurinātājs sācis savu darbu un nometis malkas klēpi blakus telpā pie krāsns. Satraukta dodos uz ciema padomi. Te mani

saņēmu ne visai laipna, ciema sekretāre Imanta Gulbe (I. Biezā). Skaidroju, ka esmu šeit braukusi darbā pret savu gribu.

Ienāk ciema priekšsēdētāja vietniece Kristīne Grīnvalde (priekšsēdētājs Pēteris Rūska atrodas Rīgā, kvalifikācijas celšanas kursos). Sirmā sieviete laipni ar mani sasveicinās, apvaicājas, kā tik agrā rīta stundā nokļuvusi no Cēsīm jau Raunā. Ejām uz bibliotēku. Izrādās, ka nakti esmu gulējusi blakus telpā bibliotēkai. Atverot savas darba vietas durvis, esmu bezgala pārsteigta: maza, piesmakusi, bibliotēku neatgādinoša telpa. Stāvu durvis un brīnos: uz grīdas kaudzēs grāmatas, pie sienas 2 mazi, liekas, trauku plaukti, nekārtīgi juku jukam piebāzti ar grāmatām, auksts. Noejām pagalmā pēc malkas. Malka slapja, to grūti iekurināt.

Nu sākas "funktierēšana", kur mani izmitināt. Staigājam pa mājām! K.Grīnvaldi visi ciema iedzīvotāji labi pazīst, taču līdz vakaram nekāda pozitīva rezultāta. Atgriežamies bibliotēkā un sākam krāmēt no vecās kušetes tur novietotos laikrakstus un žurnālus.

Tā kā telpa aizslēdzama tikai no ārpuses ar piekaramo atslēgu, tad domājam, kā to aizslēgt no iekšpuses. Stiepijam pie durvīm ar grāmatām piekrautu galdu un aiz tā manu gulamo divānu. Mani "iekārtojusi" un "labu nakti" novēlējusi K. Grīnvalde, izlīdusi pa durvju spraugu, aiziet. Ar visiem spēkiem galdu piestumju tuvāk durvīm, tā likvidējot spraugu. Nu varu atpūsties, taču nekā! Lejā, lielajā zālē ik vakarus demonstrē kādu filmu un jaunieši skrien augšā uzpīpēt vai kāds pārtis parunāties. Esmu stresā, tikai naktī viss nomierinās. Tā tas iet, kamēr man ierāda garu šauru telpu virs skatuves (tagad tērpu noliktava), pēc pusgada – citu telpu virs aktieru istabiņām. Visu šo laiku šajās istabās jutos briesmīgi, it sevišķi naktīs, jo esmu vienīgā dzīvā dvēsele tautas nama tukšajā lielajā izplatījumā: zālei, pagrabam, bēniņiem, skatuvei u. c. telpām blakus. Mēģinu kaut cik sakārtot grāmatas (ap 2000) plauktos. Lasītāju maz, kādu dienu ienāk viens, divi, citu dienu neviens. Lasītāju kartiņas saliktas mazā koka kastītē.

Paiet divas nedēļas. Pa šo laiku no kursiem atgriezies ciema priekšsēdētājs. Eju pie viņa iepazīties un lūgt rast iespēju izvietot bibliotēku citās, plašākās telpās. Priekšsēdētājs apsolās padomāt. Uz pavasara pusi tiešām jautājums atrisināts.

Telpas atbrīvojas ciema padomes mājā, kuras bija izmantojusi skola (tagad izmanto pagasta valdes darbinieki). Sākas kosmētiskais remonts. Mana problēma – grāmatu plaukti! Braucu uz rajona bibliotēku pie vadītājas Lūcijas Mazarevičas pēc padoma, kādi būtu vēlami plauktu izmēri. Pēc tam, pie ciema labākā galdnieka Straumes. Pēc mēneša plaukti gatavi! Lūdzu kolhoza priekšsēdētājam M. Deņisovam zirgu un braucu tos vest uz bibliotēku. Skolas direktors Jānis Galviņš atsūta skolniekus man palīdzēt pārvietot grāmatas uz jaunajām telpām. Ciema klētī (tagad tanī vietā ceļ ugunsdzēsēju mašīnai garāžu un policijas darbiniekiem darba telpas) atradās Iete, kas 20.-30.gados bija izmantota krājaizdevumu kases vajadzībām (mazajā zālē). Ar to atdalīju grāmatu fondu no lasītavas. Nu darbs var sākties! Un sākas! Kultūras nodaļas vadītājs Arvīds Špons mani sūta uz kvalifikācijas celšanas kursiem Rīgā. Tur tikai sāku saprast, kāds darbs veicams lauku bibliotēkām. Tas ir plašs, nepateicīgs un nemierīgs. Atbraukusi no Rīgas ķeros pie darba ar visu savu jaunības enerģiju, pēc visiem tā laika mulķīgajiem norādījumiem. Mūsu darbu kontrolē rajona bibliotēkas vadītāja L. Mazareviča un kultūras nodaļas vadītājs U. Sisenis, kurš bija ļoti savās prasībās pedants, un, nedod Dievs, kaut ko neizpildīt, tūdaļ sodīja, pat ar partijas sodu! Labsirdīga bija L. Mazareviča. Ar viņu varēja izrunāties, sirdi atvieglot jebkurā laikā. Tāda pati bija arī Gauja, arvien omulīga bija Ludmila Leimane. Aizejot pie viņām bibliotēkā, jutos kā pie savējiem, kā savās mājās.

Ilgāku laiku ar viņām kopā iznāca strādāt, nododot gada atskaiti. Šeit grūtākā atskaites daļa bija grāmatu fonds. Te visam vajadzēja pēc inventāra grāmatas "saštimēt" uz "tip-top". Bez *Gaujiņas* "funkciera" šeit neiztikt, jo atzīmes inventāra grāmatās bija mistiskas, apvienotām Baižkalna un Raunas senām bibliotēkām.

Bibliotēkā liela uzmanība bija jāvelta uzskatāmajai agitācijai. Tai bija jāparāda sociālistiskās sacensības rezultāti, gan par darba darītājiem: slaucežām, traktoristiem, laukkopjiem utt., gan uzņēmumiem, kolhoziem u.c. Ziņas, rādītāji nedrīkstēja būt novecojuši, tiem bija uzmanīgi jāseko, lai tas nenotiktu. Nepieciešams pasākums bija tikšanās ar ievērojamiem cilvēkiem: lauksaimniecības pirmrindniekiem, rakstniekiem, revolucionāriem, kara dalībniekiem, partizāniem utt. Rīkoju arī es! Atceros skaistu tikšanos ar rakstnieci Dagniju Zigmonti un dzejnieku Andri Vējānu. Lielā zālē bija pārpildīta."

(Turpinājums sekos)

Gaidot dzejnieka Imanta Ziedoņa 90. jubileju

Pirmajā tikšanās reizē Lapmežciema bibliotēkā

Jau vēstīts, ka šis ir mūsu novadnieka Imanta Ziedoņa gads un maijā, kad dzejnieks būtu svinējis savu 90. dzimšanas dienu, būs plaša pasākumu programma visā Latvijā. Izņēmums nav arī Tukuma novads, bet jo īpaši plaši to atzīmēs Lapmežciema pagastā, jo Ragaciemā dzejnieks dzimis un arī apglabāts. Būs gan koncerti, gan tiks atklāts pārgājēju maršruts, ir iecerēts, ka parkā uzziēdēs pērn stādītās tulpes un «Krāsainās pasakas» tiks iestrādātas krāsainos spilvenos. Taču pats svarīgākais tomēr ir un paliek teksts jeb Imanta Ziedoņa darbi.

Jauni iespaidi un jauni izaicinājumi

Tieši tādēļ Lapmežciema bibliotēka ikvienam interesentu aicinājusi izvēlēties sev tuvas dzejas rindas vai citu Imanta Ziedoņa darbu fragmentu, nolasīt to priekšā vispirms tādā šaurākā lociņā, bet svētkos – jau plašākai publikai. Pirmā tikšanās un samēģināšana norisinājās jau šajā nedēļā, 15. martā. Turpat starp grāmatu plauktiem apsēdušies, atnākušie lapmežciemnieki nolasīja, ko atzinuši par sev tuvākajām dzejas rindām, kā arī mazliet pastāstīja, kādēļ tāda izvēle un kādi kopumā ir dzejas lasīšanas ieradumi. Un stāsti bija ļoti dažādi!

Piemēram, kā atzina bibliotēkas vadītāja **Vita Klapkalna**, pašai vēl studiju gados Imanta Ziedoņa dzeja nebūt nav bijusi tā tuvākā, un, pat var sacīt, tā neuzrunāja.

Taču, kopš strādā bibliotēkā un ar lasītājiem un jo īpaši gatavojoties šim pasākumam, bijusi iespēja uz autora daļradi palūkoties jau pavisam citām acīm.

«Epifānijas» bijis reibinošs iedvesmas avots

Savukārt **Liena** un viņas meitas – **Elizabete** un **Helēna** – ir Lapmežciema bibliotēkas regulārās apmeklētājas. Te arī uzzinājušas, ka ir šāda iespēja – lasīt dzeju. «Kā jauks izaicinājums ikdienas pelēcīgajam skrējienam! Parasti jau runā Imants Ziedonis šo, Imants Ziedonis to, bet visi staigā garām. Grāmatu plauktā mājās arī bija divi izdevumi, kurus vecākā meita Elizabete jau bija cīlājusi un ik pa laikam lasījusi, tādēļ izdomājām: kāpēc gan ne – jāpiedalās! Vienlaikus tā bija iespēja arī pašai atsaukt atmiņā to, kā manos astoņpadsmit, divdesmit gados Ziedoņa «Epifānijas» bija kā tāds iedvesmas avots. Burtiski reibu no tā visa, un, lūk, viss salicies tā, ka šī grāmatīņa, kas nu jau noputējusi un piepildīta daudzām mazām lapiņām, pasvitrojumai, atkal jāver vaļā,» – tā Liena. Arī meitas sekojušas mammai piemēram un izvēlējušas katra sev tuvāko epifāniju. Helēna vēl pavisam nesen piedalījusies arī daļlasišanas konkursā Jūrmalā, kur ieguvusi 3. vietu. Tad nu šis – teju kā loģisks turpinājums.

Jo dzejnieks... – savējais

Inga savukārt pasākumā piedalīties aicināta tad, kad

I. Ziedoņa dzejas grāmatu lūgusi bibliotēkā. Pati atzīst, ka sirdij tuvākā forma ir salīdzinoši īsas, bet domas piesātinātas, kodolīgas dzejas rindas. Par labu tam, lai piedalītos, nostrādājis arī fakts, ka dzejnieks ir viņas attāls radnieks: «Imants Ziedonis bija manas vecmāmiņas brālēns. Un man arī ikdienā ļoti patīk lasīt viņa dzeju.» Savā ziņā līdzīgs stāsts arī **Randolfam**, kurš savulaik bijis I. Ziedoņa dēla klases biedrs. Par to, vai arī pats dzeju skaļi lasīs, – vēl domājot.

Aicina lasīt un rakstīt dzeju

Nākamā tikšanās reize un tieši ar šādu iemeslu – skaļi lasīt Imanta Ziedoņa darbus – Lapmežciema bibliotēkā plānota jau **29. martā no 15.00 līdz 17.30.** bet aprīļa datumā vēl tiks izziņoti. Noslēgums jeb kulminācija šiem lasījumiem būs 4. maijā, kad tik dažādās aktivitātes un akcija satecēs vienuviet jeb Lapmežciema tautas

namā. Un dzejas lasītājiem, protams, arī būs savs stūrītis un vieta scenārijā. Nokavēts vēl nav nekas, un šim pulciņam var pievienoties ikviens. «Aicināti visi, un nevajag baidīties! Arī, ja nepaspēs savu dzejoli no galvas iemācīties, ir iespēja to arī nolasīt. Domāju, tas būtu īpaši jauki, ja tieši vietējie iedzīvotāji tik lielu mākslinieku pieminētu, lasot viņa dzeju,» – tā V. Klapkalne.

Jāpiebilst, ka šobrīd uz vēl kādu dzejas akciju aicina arī Tukuma bibliotēka. Proti, tieši 21. martā tiek svinēta Starptautiskā dzejas diena, un šī gada izaicinājums – ar roku uzrakstīt dzejoli, kas jānosūta kādam sev tuvam cilvēkam. Mūspuses ļaudis tiek aicināti viens otram sūtīt tieši I. Ziedoņa dzeju.

Bet par citiem pasākumiem novadā plašāk vēstīsim, maijam un jubilejai tuvāk nākot.

LIENA TRĒDE

Avots: Neatkarīgās Tukuma Ziņas

Datums: 17-03-2023

Bauskas Centrālā bibliotēka organizē īsrāmātiņu konkursu bērniem un jauniešiem „Es kā Jesens”

A. Madara Maslova-Konrāde
Bauskas Centrālās bibliotēkas
galvenā bibliogrāfe-redaktore

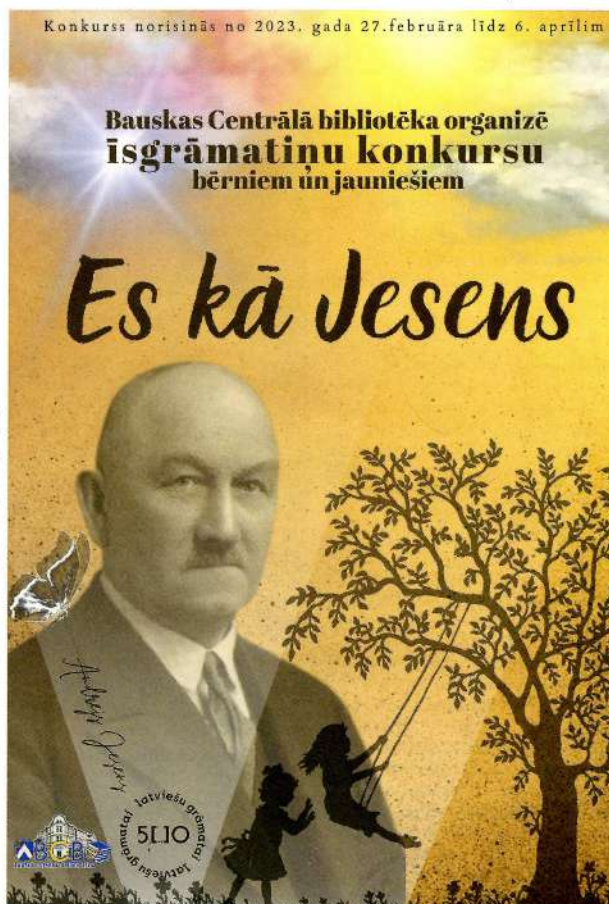
Ši gada 14. aprīlī grāmatizdevējam Andrejam Jesenam apritētu 150 gadu. Novadnieks dzimis Kamardes pagasta (tagad Gailīšu pag.) „Rutku” mājās.

Andreja Jesena vārds izdevējdarbībā ir unikāls, jo viņš pirmais aicinājis rakstniekus pievērsties savu bērniības atmiņu iemūžināšanai, vēlāk tās publicējot žurnālos „Jaunības Tekas” un „Mazās Jaunības Tekas” kopā ar tam laikam krāšņām ilustrācijām. Pieminot A. Jesena vārdu un devumu bērnu un jauniešu literatūrā, skolēni aicināti pašiem būt grāmatizdevējiem un ilustrēt kādu no piedāvātajiem bērnu dzejoļiem vai īsrāmātiņā veidot savu bērniības atmiņu pierakstu.

Īsrāmātiņu ideja bibliotēkas rezdes lokā nonāca pērn, kad starptautiskā projektā „Baltijas autoru īsrāmātiņas” tika izveidotas un printēšanai piedāvātas no A4 formāta papīra lapas salokamas grāmātiņas. Īsrāmātiņu jeb tiny books veidošana ir fantāziju raisošā un aizraujoša nodarbe, kas pa spēkam būs kā lielam, tā mazam.

Andreja Jesena mūža gājumā akcentējot saikni ar bērniības mājām un skolas gaitām Bauskā, bibliotēka plāno vairāku norišu ciklu, kurā zīmīgākie datumi būs konkursa noslēguma pasākums 14. aprīlī un Andrejdienas lasījumi 30. novembrī.

Konkursa darbus var iesniegt bibliotēkā līdz 2023. gada 6. aprīlim. Konkursa nolikums ar norādēm par to, kā izveidot īsrāmātiņu, atrodams bibliotēkas tīmekļvietnē www.bauskasbiblioteka.lv. **BNV**

Avots: Bauskas Novada Vēstnesis

Datums: 10-03-2023

Meklēt sirdsāķīti grāmatas veidolā

AGNESE GRINBERGA

Gaidot Valentīndienu, Nīcas bibliotēkā trīs nedēļu garumā tika organizēta akcija "Aklais randiņš ar grāmatu", kuras laikā katrs lasītājs pēc nejaušības principa varēja izvēlēties grāmatu un ļauties pārsteigumam. "Dažkārt ir tik drūmi, kādēļ gan nesagādāt vēl kādu priecīgu cilvēkiem? Mīlestība jau var būt arī pret grāmatām," saka bibliotēkas vadītāja Gunita Šime.

Atrast negaidīti

Lai uzturētu intrīgu, katru grāmatu iesaiņoja vai nu žurnāla, vai kalendāra lapā, un kā gan citādi, ja lasītājs ar grāmatu tiek kā aklajā randiņā! Interese bijusi tik liela, ka grāmatas nācies iepakot vairākkārt. Lai gan saņošanas prasot savu daļu laika, izdomas un uzticības, bibliotēkas vadītāja G. Šime akciju rīko ar prieku, uzsverot, ka lielāko gandarījumu sniedz lasītāju prieks, kuru viņi pauž, grāmatu atnesot atpakaļ. "Vispār mums te iet lustīgi! Tādi mazi priecīgi un pārsteigumi jau patīk gan lieliem, gan maziem. Bija dažs, kurš tā kā baldiņš nēmt, bet es katram teicu, ka iespējas ir divas – vai nu atvērs un būs patīkams pārsteigums, izlasīs no viena vāka līdz otram, vai arī atvērs, pārskatīs un nesīs atpakaļ. Bet man ir milzīgs gandarījums, jo vairākas sievietes teica, ka plauktā diez vai būtu konkrēto grāmatu paņēmušas, bet, kad atvērušas, lasāmais izrādījies tieši viņām," viņa stāsta.

Sīkāk iesaiņotajām grāmatām atrodami dažādi romāni un atbilstoši Valentīndienai – mīlas dzeja, lasāmviela ietvēra arī psiholoģijas, sieviešu un vīriešu attiecību tēmas. Lasītājs varēja uzdukties arī grāmatām par tautas tradīcijām, Nīcu, Latvijas vēsturi, ceļojumiem, pat tostiem, kas paredzēti jautrai kompānijai, kā arī pavārgrāmatām. "Tas ir veids, kā iemānīt to, kas plauktos reizēm nekust," teic bibliotēkas vadītāja.

Iespēja doties *aklajā randiņā* ar grāmatu tika piedāvāta katram bibliotēkas apmeklētājam – sievietes tam ļāvušas labprāt un ar entuziasmu, vīrieši gan bijuši kūrāki, taču G. Šime padalās ar vienu veiksmes stāstu: "Vienam vīrietim trāpījās mīlas romāns. Iesaiņota bija pirmā daļa, bet pavisam kopā ir piecas. Viņš bija pilnīgā sajūsmā, kā viņam tas romāns patīk! Pēc tam atnāca un arī visas pārējās četras daļas paņēma."

Jā pagājušajā gadā akcija piedāvāta tikai pieaugušajiem, šogad

Viena no Nīcas bibliotēkas čaklākajām lasītājām Lilita Kaupuža izvēlas grāmatu, kuras iesaiņojums viņu visvairāk uzrunājis. Pēc uzmanīgās izsaņošanas atklājās, ka tajā aprakstītas sēnes. Tā kā kundzei patīk sēņot, izvēle izrādījies visnotaļ veiksmīga.

Bibliotēkas vadītājai Gunitai Šimei akcijas plauktu trīs nedēļu laikā nācies papildināt vairākas reizes. Gandarījumu viņa gūst, dzirdot pateicības vārdus no lasītājiem, kuriem nejauši izvēlētas grāmatas izrādījušas interesanti atradumi.

GIRTA GERTSONA FOTO

tika iesaistīti arī bērni. "Bērni bija tādi bēdīgi un prasīja, kāpēc viņiem nav, tāpēc šogad uztaisījām viņiem arī. Kad padzirdēja par *aklo randiņu*, tad sāka aktīvāk nākt, un es ļoti priecājos, ka tie, kas nāk regulāri, vēl atved līdzī savus draugus," atzīmē G. Šime.

Papildus šai akcijai bērniem Nīcas bibliotēkā tiek piedāvāts arī "Burtu lāča" maratons. Tas attiecas uz lasāmajām, ne bilžu grāmatām, un par katru izlasīto darbu bērns saņem noteiktu punktu skaitu. "Mūsdienu bērni ļoti jācenšas radināt pie grāmatām, lai viņi tās mīlētu, bet, jāsaka, ka esmu priecīga, redzot, ka mazo lasītāju skaits aug," saka bibliotēkas vadītāja. Rodas gan jautājums, kā tad noskaidrot, vai mazais lasītājs grāmatu tiešām izlasījis un nekāro tikai pēc viegli iegūstamiem punktiem? "Es

esmu tāda drusku nešpetna. Ja ir laiks, aicinu bērnus pastāstīt par grāmatu, lai to pārbaudītu. Es to pamatoju ar to, ka visas grāmatas jau nevaru izlasīt un ka man ir svarīgi, lai man palīdz, un tādēļ vajag, lai viņi pastāstītu," atklāj G. Šime. Trīs reizes gadā bērni par piedalīšanos saņem mazas lāča balviņas loterijas veidā. "Kaut kādu motivāciju jau viņiem vajag." Pagājušajā gadā "Burtu lāča" maratona bērni piedalījušies varen aktīvi – kāda meitene kopā izlasījusi vairāk nekā 14 tūkstošus lapaspusšu.

Bērniem domātus literāros pasākumus gan esot diezgan problemātiski noorganizēt. "Te Nīcā bērniem ir ļoti daudz dažādu aktivitāšu – futbols, mūzikas skola un dažādi pulciņi. Lai kaut ko vienā laikā sadabūtu – tas ir gandrīz neregulāri, bet ir prieks par

Mazo lasītāju sagaida Burtu lācis. Organizējot lasīšanas maratonu, kas nosaukts lāča vārdā, bērni tiek ieinteresēti grāmatās.

katru, kurš tomēr atrod laiku," saka bibliotēkas vadītāja.

Tāpat viņa norāda uz neiepriecinošu tendenci, kura pašlaik vērojama bērnu lasīšanas paradumos. "Runāt par bērnu gaumi patiesībā ir mazliet skumji – liela daļa ņem tādu vieglo literatūru, bet man šķiet, ka galu galā tomēr svarīgi, ka viņi vispār lasa."

Kopumā Nīcas bibliotēkā lasītāju skaits audzis, un bibliotēkas vadītāja smaidot pastāsta, ka dažkārt piekļūstot metodi – potenciālos lasītājus ķert aiz rokas, aicinot ieskatīties bibliotēkā un pievienoties lasītāju pulkam.

Katrs lasītājs var justies īpašs

"Kad es izvēlos grāmatu, parasti skatos pēc anotācijas vai autora un tad jau man ir grūti, bet šeit izvēlēties ir neiespējami! Pēc biezuma jau neko nevar noteikt, un viss ir satīts – paskatīties nevar, un tas tiešām ir pārsteigums! Pasākums kā odiņa,"

par "Aklo randiņu ar grāmatu" saka viena no bibliotēkas čaklākajām lasītājām Lilita Kaupuža.

Šai akcijā viņa piedalījies jau pagājušajā gadā un to atceras ar lielu sajūsmu. "Pirms tam es kaut kā nebiju ietrāpījusies tādos pasākumos un grāmatu tiešām atvēru 14. februārī. Tur bija par karalieni Elizabeti. Bija tik interesanti lasīt – pilnīgi bestsellera stilā, lai gan visi vēsturiskie fakti par karalisko ģimeni un Elizabeti arī bija. Tieši pēc kāda laika karaliene aizgāja mūžībā, visa Eiropa skuma, un, pateicoties grāmatai, es par viņu tik daudz zināju! Uzreiz nodomāju, ka Gunitiņa malacis," Lilita smaidot atminas, uzticot bibliotēkas vadītāju, kura arī ikdienā izkopjot lasītāju gaudi. "Viņa iedod kaut ko jauku, ko es pati nekad neņemtu, bet vienmēr nopriecājos, ka beigās esmu to izlasījusi," teic Lilita.

Patī ir no Otaņķiem un stāsta, ka pat tad, ja dzīvotu Liepājā, vienalga pēc grāmatām brauktu uz Nīcas bibliotēku. "Parasti bibliotekāri tikai pieņem grāmatas, ieregistrē un, protams, ir laipni, bet šeit ir tāda attieksme, kur tu kā lasītājs jau uzreiz jūties īpašs un novērtēts. Es esmu četrus Latvijas apgabalos dzīvojuši, bet nekur un nekad nav bijusi tik laba bibliotekāre un bibliotēka kā šeit. Mēs vienmēr jūtamies cienīti un gaidīti, Gunitiņa vienmēr smaida. Viņa strādā ar sirdi un dvēseli, un to var just," saka Lilita.

Šogad, izvēloties savu *aklā randiņa* biedrni, Lilita tika pie grāmatas par sēnēm. Tās viņai patīkot lasīt, bet parasti raugoties tikai pēc tām, kuras pazīstamas. "Tagad nu būs pilnīgi, kā vajag," viņa nosaka, šķīstīdama izvēlēto lasāmvielu.

Bez Valentīndienas akcijas Nīcas bibliotēkas lasītāji sevišķi novērtē rīkotās tikšanās ar jaunajiem autoriem – tuvākajā nākotnē bibliotēkā viesosies Gunita Lagzdiņa-Skroderēna. Liels prieks lasītājiem ir par mobilajā aplikācijā *Whatsapp* izveidoto grupu "Nīcas lasītāji" (tāda esot arī bērniem – "Nīcas jaunie lasītāji"), kurā iespējams pieteikties uz jaunajām grāmatām. Pirms G. Šime braucot pēc tām, vienmēr saviem lasītājiem apjautājoties, ko tieši viņi vēloties.

Pagājušā gada vasarā bibliotēka organizējusi ekskursiju pa novada literātu pēdām. "Kas tā bija par interesantu un jautru ekskursiju! Un, kā es braukšu, ja neesmu neko lasījis no novada literātiem? Skaidrs, ka es uzreiz meklēju, ko lasīt, un tad jau parādījās cita interese," pastāsta Lilita.

Avots: Kurzemes Vārds

Datums: 14-02-2023

Preiļi ir pilsēta jau 95 gadus

leva Babre atklāj savu pirmo personālizstād

Egita Terêze Jonâne

No 6. līdz 12. februārim notika Preiļu pilsētas 95. dzimšanas dienas pasākumu maratons. Katru dienu tika rīkotas izstādes, godināti izcili novadnieki, dziedāts un dejots koncertos un radīti jauni kultūras piedāvājumi.

Ieva Babre aicina fotogrāfijās sajust Preiļus

7. februārī Preiļu Galvenajā bibliotēkā apmeklētāju pilnajā izstāžu zālē ar levas Babres pirmo fotogrāfiju personalizstādi «Sajūti Preijus» sākās Preiļu 95. dzimšanas dienas pasākumu maratons, kas ilga visu šo nedēļu.

Iepazīstinot ar izstādi, leva Bābre pēc izstādes kuratoras Oksanas Šņepetes ievārdiem pastāstīja, ka viņa sariņģa izstādi, Sigūtas Pērnuņa pierunāta, ar en draugu, radu, atsaucīgu cilvēku atbalstu. Visas 36 fotogrāfijas tika izvēlētas ģimenes lokā un sagrupētas tematiski. Piemēram, viena fotogrāfiju sērija stāsta par Priekuļi paka levas un Ādama salīpu, cita – par arhitektūru, vēl cita – par dzīvniekiem, tostarp gubļiem, kuras fotogrāfe ir ļoti iemīļusī. leva apkopojuši fotogrāfijas arī grāmatā, kuru viņa uzdāvināja Priekuļi Galvenās bibliotēkas saimei, un iemūžinājusī fotopastkartītes, kuras savukārt kā balvu saņēma levas rīkotā konference parizo atbīžu autori un izstādes atbalslāji.

Apsveicēji levi novēlēja sajaut vēl daudz krāsainu, interesantu mirkļu un iemūžināt tos fotogrāfijās, kuras varēs apskatīt jaunās izstādēs. Ieva pateicās atbalstītājiem – ģimenei, fotogrāfiem, kolēģiem, draugiem, Preiļu Galvenās bibliotēkas saimē.

Ievas Babres sajūtas par Priekšiem var apskatīt un sajūst līdz 31. martam, pēc tam izstāde ceļos uz Līvāniem un citām kultūrtelpām, interneta vietnē ej.uz/sajutiprieklus var nobalsot par labāko fotogrāfiju, bet bērni aicināti turpat izstādē darba lapās uzrakstīt fotogrāfijām interesantus nosaukumus.

Preiļieši un viesi stāstīja par Preiļiem un novadniekiem

Preiļu 95. dzimšanas dienas pasākumu ciklā preilieši un ciemiņi satikās pēcpusdienā «Preiļu pilsētas atmiņu stāstī», kas notika 7. februārī turpat Preiļu Galvenajā bibliotēkā.

Vita Biecaite stāstīja savas privātmājas, kas atrodas Brīvības ielā, stāstu un par satikšanos ar ēkas saimnieku dēlu Dāvidu Zilbermani. Savukārt vecdiebnieku tradīciju un vēstures pētniece Tatjana Kolosova iepazīstināja ar bijušā gastronomā ēkas pilstēz laukumā vēsturi. Par grāfu Borhu pils parka dārznieka, sava vecvecvāca Stefana gaitām pastāstīja Marija Briška. Tāpat arī

Vilhelmine Jakimova bija sarīpējusi savu dāvanu Priekšim un klausītajiem – stāstu par Prieli gadatīgriem. Līgta Paimņa ar stāstu par Jaija Egliš devumu Prieliu novadam, viņa gaitām izglītībā un politikā atgādināja, ka šogad paliek desmit gadu kopš viņa aiziešanas mūžībā. Vēl vienas izcilas personas – Polikarpa Černavskā – dzīvestāstu izstāstīja Tekla Bekeša. Visbeidzot Egļa Terēze Jonāne iepazīstināja ar Raiņa bulvāra cilvēkiem (uzņēmējiem, veikalniekiem, muzeja un kultūras nama ļaudīm u.c.), kuri ar savu darbu raksta Prieli šodienas vēsturi un bez kuriem nav iedomājama šīs iekšas ikdienas un svētku noskaņa.

Šoreiz par muzikālo noskaņu rūpējās
Ieva Pastare un Edgars Pastars

Pasākuma kuratore Sigita Trūpa uzsvēra, ka Priekšsēdētājam bagātus un vērtīgus dara strādīgi, atbildīgi, pilsētu mīloši cilvēki, tāpat viņa solīja, ka stāstniekus kopā sapulcinās arī citos pasākumos.

Atklāja koka grāmatu – Pētera Zeiles ekspozīciju

10. februārī Preiļu dzimšanas dienas noskaņās Preiļu Galvenajā bibliotēkā atklāja ekspozīciju «Pēteris Zeile. Domu un atmiņu maksīķernieks». Tā izskatās kā liela grāmata, un to veidoja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja komanda – Tekla Bekeša, Silvija Berezovska, Ričards Sisojevs, Ilona Vilcāne un Silvija Ivanovska ar Zanes Zeiles, Zentas Vaivodes un Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu.

Tekla Bekeša uzsvēra, ka ekspozīcija tapusi lielas grāmatas formātā (ar daudzām durtiņām, arī kurām ir izziņošas informācija, un daudzām atvilktnēm, kurās atrodas spēles bērniem), jo Pēteris Zeile ļoti mīlēja grāmatas. Arī plauktus rādīja grāmatas no Pētera Zeiles bibliotēkas. Tikmēr bildes un teksti stāsta par Pēteri Zeili, viņa bērniem un skolas draugiem, kā arī viņu hobiju – makšķerēšanu. Tāpēc turpat redzamas zīmētās zivis. Tās uzzīmēja Prijuļi Mūzikas un mākslas skolas audzēki, piedaloties plenēri Vārkavas muižas parkā, Dubnas upes krastā pagājušā gada rudenī.

Preiļu Galvenās bibliotēkas direktore
Ilona Skorodihina piešķir grāmatai – eks-
pozīcijai ISBN identifikatoru, kurā ietverti
Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja
u.c. simboli. Pēc tam Pēteris Zeiles māsā
Zenta Vaivode un dzejniece, 14. Saeimas

Preiļu stāstu pasākuma dalībnieki atzina, ka jāsanāk kopā biežāk, jo Preiļi ir bagāti ar cilvēku un viesu stāstiem

Ilona Vilcāne iepazīstina ar Pētera Zeiles ekspozīciju

deputāte, Anna Rancāne pārgrieza simbolisko grāmatas-eksponāciju atvēršanas lenti, un Ilona Viļcāne iepazīstināja ar eksponāciju.

Par Pēteri Zeili runāja arī fotogrāfs Igors Plisē, Priekuļi novada domes deputāte Iveta Stare un Priekuļu novada kultūras un tūrisma pārvaldes producentu Oskars Bērziņš, bet Priekuļu Mūzikas un mākslas skolas audzēknes Rita Šmeikste, Sofija Livkina un Keitija Patricija Kokina sveica klātesošos ar tautasdziesmām.

Teklai Bekešai ar kolēģiem jau ir jauna ideja – izdot Pētera Zeiles dienasgrāmatu. Lai izdodas!

Izveidoja Grāmatu mīļotāju klubu

10. februāris ir iezīmēts Preiļu vēstures kalendārā ar vēl vienu dzimšanas dienu, jo Preiļu Galvenajā bibliotēkā notika Grāmatu mīlotāju klubīņa «Grāmatu Guru» atklāšanas un vārda došanas ballīte.

Preiļu Galvenās bibliotēkas direktore Ilona Skorodihina un viņas komanda pašķīpu veidoja kā muzikāli dzejisku satikšanos un sarunu pie krustību kūkām, tējas un kafijas, bagātu ar dāvanām un interaktīvām literārām spēlēm.

Klāt bija īpašā viesņa Anna Rancāne, viņa atveda maizes kukuli un labus ceļavārdus klubīna dalībniekiem (klubīnu var

apmeklēt gan mazi, gan lieli lasītāji) un uzdāvināja savas dzejas lasījumu spriņķi. Tāpat pasākumu kuplināja dzejniece, «Viegtās Latgales Avīzes» žurnāliste Egita Terēze Jonāne ar saviem trīspukstiem. Savukārt par muzikālo noskaņu rūpējās Aizkalnes pagasta vokālās ansambli «Visiem dzīves gadījumiem».

Pirms tam bibliotēkas interneta lapā notika konkurss un balsojums par Ģrāmatu mīļotāju klubīņa nosaukumu, un lastīdāju un ekspertu klubīņam izvēlētās un tagad arī piešķirtās vārds ir «Ģrāmatu Ģurus». Šī konkurss piecu visvairāk atbalstīto vārdu – «Ģrāmatu Ģurus», «Ģreļu Ģrāmatnieks», «Lastīprieķa ķēķis», «Salasīšanās» un «Radīti lastīprieķi» – autori saņēma pirmās balvas, tāpat notika lotērija, kur visi pasākuma dalībnieki laimēja Ģrāmatas. Pēc interaktīvajām spēlēm klausītošie pabeidza pie krustībū kūkām, notika sarunas par Ģrāmatām, Ģrātu dzimšanas dienu un slaveniem novadniekiem.

Grāmatu mīļotāju klubīņa «Grāmatu Guru» pirmā tikšanās notiks jau 10. martā. Priekuļi Galvenajā bibliotēkā (laiks tiks izziņots iepriekš), un tā būs veltīta Starptautiskajai Sieviešu dienai. Tāpēc mazi un lieli aicināti nākt ar mīļām grāmatām par sievieti vai māti, vai politiķi, vai princesēm, vai kuras ir uzrakstījušas sievietes.

Tāpat svētku nedēļas garumā prelieši un ciemiņi varēja piedalīties bezmaksas virtuālajās ekskursijās, apmeklēt Igora Pliča ekspozīcijas, veldzēt dvēseli Preļu Mūzikas un mākslas skolas saimes koncertā, Ilzes Rijnieces un Paula Arnicāna akustiskajā koncertā un dejot kolektīvu danču koncertā, kā arī baudīt gardumus svētku restorānā.

Egitas Terēzes Jonānes foto

Valmieras integrētajā bibliotēkā pieejamas konsultācijas par datora un telefona izmantošanu

Valmieras integrētā bibliotēka jau ilgu laiku senioriem piedāvā datorkursus, kuru laikā tiek apgūtas prasmes izmantot datoru, klaviatūru, peli, internetu un dažādas bieži izmantotas programmas. Šobrīd kursi mainījuši formātu un turpmāk piedāvājam senioriem un jebkura cita vecuma cilvēkiem individuālas konsultācijas, kuru laikā ir iespēja atrisināt sev interesējošos jautājumus, piemēram, nomaksāt rēķinus, iemācīties izmantot jaunu viedtālruni, sazināties *WhatsApp* aplikācijā, izveidot tabulu *MS Excel* programmā u.c.

Šajā gadā konsultācijas apmeklējuši jau 14 cilvēki, kuri reizi nedēļā satiekas ar bibliotekāri Antru Nīgali: «Tā kā vēlmi mācīties izteikuši diezgan daudz senioru, katram veltu vienu stundu laiku. Iepriekš esam sazinājušies, un es jau zinu, par kādu tēmu apmēram mēs runāsim, un varu sagatavoties. Cilvēkiem ļoti patīk, ka viņi var rast konkrētas at-

bildes, un es palīdzu tieši ar tiem jautājumiem, kas viņiem ir aktuāli.» Konsultācijām nav ierobežots skaits, bet regulāritāte atkarīga no interesentu daudzuma.

Covid-19 pandēmijas laikā ir uzlabojušās senioru prasmes datoru un telefonu izmantošanā, vairs nav pieprasījums pēc pamatprasmju apguves, daudz vairāk jautājumu ir par dažādu

interneta resursu izmantošanu, rēķinu apmaksu, internetbankas izmantošanu. Individuālā sarunā seniors iegūst daudz vairāk nekā grupu apmācībās. Vineta Gončare: «Tas ir ekskluzīvi, ka man ir pašai savs skolotājs. Esmu priecīga! Lai gan laika ziņā tas ir mazāk, bet es varu uzprasīt tieši tos jautājumus, kas mani interesē.»

Dažādu jauno tehnoloģiju

lietošana var būt sarežģīta, turklāt to mācīšana prasa lielu pacietību un prasmi konsultēt. Bibliotēka šajā gadījumā ir istā vieta, kur vērsties pēc palīdzības, – bibliotēkas darbinieki ir apmācīti gan darbā ar klientiem, gan tehnoloģiju izmantošanā un regulāri papildina savas zināšanas.

Valmieras integrētajā bibliotēkā jebkurš var pieteikties uz individuālām konsultācijām, kurās bibliotekāre palīdzēs jautājumos ar datoru, telefonu, dažādu programmu un aplikāciju izmantošanu, e-pastu, rēķinu apmaksu u.c. Pieteikties var uz vietas bibliotēkā, e-pastā biblioteka.info@vb.valmierasnovads.lv vai pa tālr. 26667919. Konsultācijas notiek Valmieras integrētajā bibliotēkā, Cēsu ielā 4, Valmierā.

Alina Pūce,

Valmieras bibliotēkas
Pieaugušo apkalpošanas
nodaļas vadītāja

Publicitātes foto

Cienastu skapis Vaidavā

Vaidavas pagasta bibliotēkas vadītājas Ingūnas Dukures ierastajiem un mazāk ierastajiem pienākumiem kopš neilga brīža pievienojies (izklausījās, ka labprātīgi pieņemts) vēl kāds. Nu viņai atbildība ne tikai par grāmatām plauktos, bet arī par dzeltenajā Cienastu skapī atrodamo.

Ingūna aicina: «Kurš gan savā dzīvē nav piedzīvojis to nelāgo sajūtu, kad līdz algai vēl pāris dienas, bet makā svilpo caurvējš? Makaroni un putraini lieti noderētu! Vai arī – varētu uzcept pankūkas, pat šokolāde ir, ievārījums un olas arī, bet... oppā! miltu tūta gluži tukša. Un makā tik vien kā pērnās zivju zvīņas. Ko nu? Elementāri. Naski jāsoļo kultūras nama virzienā, kur ieraudzīs koši dzeltenu skapi – Cienastu skapi.

Ar labām domām un sāls šķipsniņu i' no cirvja varot gardu viru uzvārīt, bet te – pāris soļu, un makaronu paka rokā! Tiesa, skapim var piekļūt vien bibliotēkas darba laikā. Bet neba no maizes vien cilvēks paēdis, arī prāts un sirds jāpamielo. Jā, tas ir aicinājums pie viena apmeklēt bibliotēku un

parūpēties par kaimiņu, kurš pats garākās pastaigās vairs nedodas. Kad maciņā atkal monešas džinkstēs, varbūt būs iespēja ko sātīgu, gardu, vērtīgu, gana ilgi glabājamu un lietojamu nopirkt un skapītī ielikt. Sarunāts?!»

Cienastu skapis, kurā atrodas arī pašas nepieciešamākās higiēnas preces, atrodas Vaidavas Kultūras un amatniecības centra un bibliotēkas ēkā.

Pirmie cienasti nākuši no Kristīgā žēlsirdības centra, un sākotnēji lieti noderējusi gan tā vadītājas Gaidas Pevko vērtīgā pieredze, gan pagasta speciālistu atbalsts. Labās idejas īstenošanā iesaistījusies arī vietējā kopiena. Ņemot vērā, ka palīdzības pieņemšana tomēr ir tāds kā intīms process, Cienastu skapim tikusi atvēlēta atsevišķa telpa pirmajā stāvā, darbībā liekot uzsvāru uz vārdu cienāšana, ne labdarība. Viss notiek, un nu jau skapja saturs divreiz nomainīts.

«Jā, viss notiek apbrīnojami veiksmīgi,» vērtē Ingūna Dukure. «Cilvēki no skapja paņem tikai tik, cik konkrētajā brīdī viņiem vajadzīgs. Tāds arī bija šīs iniciatīvas mērķis – lai katrs

VAIDAVAS AMATNIECĪBAS & KULTŪRAS CENTRA
UN
BIBLIOTĒKAS 1.STĀVĀ

CIENASTU SKAPIS

IKVIENAM UN IKVIENAI

JA VAJAG- PAŅEM!
JA VARI- IELIEC!

CIENI. CIENĀ. CIENĀJIES.

CIENASTU SKAPIS, kurā var gan ielikt, gan no tā paņemt.
Publicitātes foto

būtu paēdis, nomazgājies, sakopies. Cienastu skapī var atrast pat kādu konfekšu tūtu, un varbūt no tās arī citam tiek, bet, no Cienastu skapja paņemot makaronus, kādam dzimšanas dienā paliks naudiņa šampānieša pudelei...»

Ingūna saka lielu paldies visiem, kuri šo labo ideju jau atbalstījuši, un arī tiem, kuri cienājušies. Protams, Cienastu skapja krājumi atkal būs jāpapildina. Tad nu no vārdiem pie darbiem!

Ziņas no Sausnējas bibliotēkas

Jaunieguvumi

Februārī tika veikts šī gada pirmais grāmatu iepirkums par pašvaldības līdzekļiem, kā arī viena grāmatu iegūta dāvinājuma kārtā. Līdz ar to bibliotēkas grāmatu plaukti papildināti ar 13 jaunām grāmatām gan lieliem, gan maziem lasītājiem.

Jauniešu un bērnu grāmatu plaukta papildinājums:

Dagnija Dreika „Lapsaste un vāveršņipis”;
Aija Lazdiņa „Eksperimenti visam godam”;
Aivars Neibarts „Rūķības”;
Dzintars Tilaks „Zlotos ceļš”.

Pieaugušajiem Dailliteratūra

Latviešu autoru darbi:

Andrejs Egliņš „Ticībai un gaismai”;
Gunita Freimane „Kad aplūkst putnu balsis”;
Dace Judina „Medaljons”;
Dace Rukšāne „Dzīvi”;
Sanita Strautniece „Ieputināt”;
Guntis Tālers „Grēksūdzes noslēpums”;
Ingrīda Zake „Šugrību”.

Nozaru literatūra:

Dzintra Geka „Mātes Sibīrijā”;
Viesturs Vecgrāvis „Pie augstā loga” (monogrāfija par Jāni Poruku).

Preses izdevumi:

Laikraksti un žurnāli bibliotēkai parasti tiek abonēti visam gadam. 2023. gadā varēs lasīt šādus izdevumus: laikrakstu „Stārs” un žurnālus: „Aste”, „Ilustrētā Junioriem”, „Praktiskais latvietis”, „Ievas Virtuve”, „Mans Dārzs”, „GEO”, „Ilustrētā Pasaules Vēsture”, „Legēndas”, „Māsmājas” un „Veselība”.

2022. gada TOP 10 lasītākās, labākās grāmatas

Kā ierasts pēdējos gadus, arī šoreiz atskaņots uz lasītākajām grāmatām pērns. Lasītāji, čaki lasot, par labākajām atzinuši šādas grāmatas:

1. Monika Zile „Nokstgrāmata”;
2. Valdis Atāls „Dzejnieks un cūka”;
3. Dzintars Tilaks „Kālenis”;
4. Guntis Tālers „Garās nakts Mēness”;
5. Inese Krūmiņa „Vilkme”;
6. Ziedīte Kalna „Gadi rit”;
7. Mikus Ozoliņš „Dzelme”;
8. Sandra Kalniete „Tev bus četri vīri”;
9. Daina Grūbe „Vienīgā”;
10. Henrieta Taise „Sarkanais opelsins”.

Ja no visa iepriekš minētā, lai arī kāds nieks, bet ieinteresēja, lai paļūnā gaidīti bibliotēkā.

Inga Grote,
Sausnējas pagasta bibliotēkas
izpilnvarotā vadītāja

Īsās ziņas no Jumurdas pagasta bibliotēkas

Jumurdas pagasta bibliotēkas apmeklētāji varēja apskatīt literāras un tematiskas izstādes. Janvārī – „Dzejnieku Jāni Sirmbārdi godinot”, „1991. gada janvāra barikādēm 32”, „Dzejnieci Ilzei Kalnārei 105”. Februārī – „Aizdedzu sveci”, „Ārijai Elksnei 95”, „Valodniekam Jānim Endzelīnam 150”, „Starptautiskā vīna diena”.

Janvārī uzsāku apkopot 1991. gada janvāra barikāžu dalībnieku atmiņas. Būšu pateicīga par katru atmiņu stāstu no Jumurdas pagasta iedzīvotājiem par Latviju tik svarīgām 1991. gada janvāra dienām. Kopā veidosim vēstures grāmatas lappuses! 27. janvārī, dzejnieces Ilzes Kalnāres dzimšanas dienā, devāmies uz Vējāvas kapsētu, lai aizdedzītu piemiņas svečītes. Paldies Solvitai Apinei par dāvāto ziedu sveicienu dzejnieci! Aizpildījām „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2022” anketas par izlasītajām grāmatām, tās izvērtējot, izvēloties labākas.

18. februārī Jumurdas pagasta Saitei ēkā satikāmies vakarēšanā „Pacel glāzi priekam!”. Sirsnīgā, skaistā, siltā kopā būšanā ar dziesmām, ar dejas rindām, ar dzīvesprieku pasākuma dalībniekus uzrunāja brīnišķīgais Andris Baltacis. Lai vakarēšanas pasākums iepriecinātu katru atnākušo, čakli darbojās – Artūrs, Silvija, Andris, Daina, Stella, Vēsma, Lauris, Laura, Ērika, Ieva. Paldies visiem! Kopā rosoties, mums sanāk ļoti labi darbi!

Lai draiska slēpošana, slidošana un jauka grāmatu lasīšana!

Agita Opincāne,
Jumurdas bibliotekāre
Agitas Opincānes foto

Jaunākās grāmatas Jumurdas pagasta bibliotēkā

Inguna Dimante „Mēlo kleitu čuksti”

Pavadojot vasaru leišmales Vecjauzās, topošā studente Kate sastop savu pirmo mīlestību. Oto jauns, stabilās vērtībās audzināts lauksaimnieks. Taču izskatīgais jauneklis nav paredzēts viņai – tā vēstī pravietojums, kura avots slēpjas tālā senatnē. Inguna Dimante (1961) – angļu valodas un literatūras speciāliste, filoloģe.

Dace Judina „Medaljons”

Romāns „Medaljons” turpina triloģijas pirmajā romānā „Vēstule” aizsāktu vēstījumu par četriem galvenajiem varoņiem – režisori, reklāmas un dizaina aģentūras Rika Ipašnieci Ritu Kadīki, skarbo advokātu Marku Boldinu alias Buldogu, dzīvē daudz rūgtuma piedzīvojušo vientuļo divu bērnu māmiņu Ditu Stropu un lādzīgo bārdaini Mārcu Ziedīnu, Latgales kokamatnieku, svētbīlžu gleznotāju.

Rēli Reinausa „Kā mans tētis atrada sev sievu”

Keita ir 12 gadus veca, dzīvo kopā ar tēti Stenu, labradoru Fredi. Keitas mamma nomira, kad meitene bija maza. Kādu dienu tētis paziņo, ka vēlētos apprecēties vēlreiz, lūdz meitai palīdzību atrast īsto sievu.

Rēli Reinausa (dz. 1977) igauņu bērnu un jauniešu rakstniece. No igauņu valodas tulkojusi Daila Ozola.

Kolīna Hūvere „Likteņa no laupītājs”

Meritas ģimene ir visnotaļ neparasta. Viņi dzīvo vecā baznīcas ēkā, pēc ciņas ar vēzi atlabstošā māte leimtināta pagrabā, savukārt tēvs, apprecējies ar savu mīļāko, dzīvo augstāvē. Merita nevar ciest savu plāpīgo dvīņumasu un pārģudro brālī, viņa jau divas nedēļas neapmeklē skolu, jo tā ir apnicīga. Dzīve kļūst vēl grūtāka, kad Merita saprot, ka ir iemīļusies dvīņumasas pusī.

Kolīna Hūvere ir New York Times bestselleru autore, uzrakstījusi vairāk nekā 20 romānu, kas augsti novērtēti visā pasaulē.

Viesturs Vecgrāvis „Pie augstā loga”

Nācis klajā sērijas „Es esmu...” darbs – monogrāfija „Pie augstā loga” par latviešu rakstnieku, dzejnieku Jāni Poruku (1871–1911). Monogrāfija apkopoti būtiski fakti par J. Poruku dzīvi, daiļradi, analizētas svarīgākās publikācijas, izvērtēti stāstus par pasaules kultūras ietekmi uz viņa uzskatiem, darbu tēmām, risināto problemātiku, estētiku.

Guntis Tālers „Grēksūdzes noslēpums”

Adventes laikā, braucot pēc eglītes, jaunaudzē lauž kāju un nolaist aktīva vietējās katoļu draudzes locēkle Paula Jonava. Viņas vīrs Evarts pēc sievas nāves pievērsās alkoholam, kļūst nelīdzsvarots, zēlojas mācītajam Leonam Horstam, kaimiņiem, ka redz Paulas spoku.

Anna Marija Serge „Es gribu tev kaut ko parādīt”

Jau vairākus gadus dzīvodama Londonā, latviešu meitene Milija atklāj, ka viņai ir vairāk kopīga ar svešo zemi, nekā bija šķitis līdz šim. Līdz galam neatklāti, noslēpumaini radu raksti, devīnpadsmitā gadsimta slavenais angļu okultists Elisters Kroulijs un ķeltu mitoloģijas elementi visi līdzās apvīti notikumi, kuras nākas piedzīvot stāsta galvenajai varonei.

Autore Anna Marija Serge dzimusi, augusi Cēsīs, ieguvusi bakalaura grādu Latvijas Universitātē Tuvo Austrumu studijās.

Gunita Freimane „Tur, nēdres, čukst rīts”

Ir beidzies Pirmās pasaules karš, aiz sevis atstādams postošas pēdas cilvēku liktenos. Uzaugusi pilnīgā nabadzībā, jau kopš bērnības iepazīsusi smagos kalpu dzīves apstākļus, darbus, romāna varone Šarlote nezina, kas ir tista ģimene, viņa nav sajutusi nedz mātes, nedz tēva mīlestību. Šķiet, meitenes tālākais liktenis jau izlemts. Pārmaiņas Šarlotes peļķes ikdienā ienes muižas īpašnieces Klaudivas noslēpumaini divainais piedāvājums. Kas Klaudivai padomā?

Evija Zandberga, Dace Znotiņa „Rubina lapsas medības”

Fotomākslas studente Aura ir šķietami parasta meitene. Ieradies Londonā, lai meklētu pazudušo vectēvu, viņa nejauši sastop

modeli Rafaelu. Arī blondajam pusim piemīt savs noslēpums, turklāt viņam ir dots īpašs uzdevums, kura neizpildes gadījumā sekas būs postošas. Kā var palīdzēt viena vienīga asara? Vai jūtas vērtējamas augstāk par pienākumu? Kāda loma ir rubina lapsai, vai to izdosis nometd?

Daina Šadre „Ceļmaļas puķes”

Kas kopīgs talantīgai, bet par sevi nedrošai aktrisei, kural aizvērusi teātra durvis atjaunotajā 20. gadsimta beigās Latvijā, un augstprātīgai pirmskara lielsaimniecei, kura padzinusi dēlu trūcīgo līgavu ar bērnu zem sirds? Romāns stāsta par sievietēm, kuras vēlas baudīt mīlestību, drošību, uzticību. Autorei izdevies meistarīgi savīt 1924. un 1994. gada notikumus, triju dzimtu likteņus, kaislības un meistarīgi atšķetināt varoņu kopīgo saikni romāna nobeigumā.

Lia Guļevska „Mihails Kublinskis. Lielais noslēpums”

Stāsts par režisoru, kuram visas izrādes bija kā gleznas. Gadu ritot, līdzīgi kā Rainim, aizvien aktuālāk sāka skanēt vārdi: „Tad kļūsi vientuļīgāks gads pēc gada...” Arī viņa pēdējais ceļš Mūžībā paliks kā liels noslēpums.

Uz tikšanos Jumurdas pagasta bibliotēkā!

Agita Opincāne,
Jumurdas bibliotekāre

Jaunākās grāmatas Ērgļu bibliotēkas plauktos

Latviešu autoru grāmatas

Hānbergs E. „Trīs tējkārtas cukura” – par cukura ražošanu Latvijā.

Rukšāne D. „Dzīvotāji” – turpinājums grāmatai „Krieva āda”.

Blumberga-Būtkeviča Z. „Estere”.

• Brunjnieks H. „Nāvi mānot” – nacionālo partizānu cīņas Sēlijā.

Saulīte-Zandere I. „Elegantā Rīga” par 1918.–1940. gada Rīgas modes pasauli, tās noteikumiem, veidotājiem un iemiesotājiem.

Balode I. „Jēlu muzikantu piezīmes” – atklāts stāsts par bohēmisko pagātni un skaudro tagadni.

Egle J. „Ledus debesis” – dzeja.

Judina D. „Medaljons” – triloģijas „Inde viņa kausā” 2. turpinājums.

Eniņa Z. „Santjago ceļš” – ceļojtājas trešā grāmata.

Dimants A. „Latvijas prese 200 gados”.

Andersone Dž. „Sainis” – stāsti.

Talers G. „Grēksūdzes noslēpums” – kriminālromāns sērijā „Vakara stāsti”.

„Alz katra paliek dzīve” – autoru dzejas veltījums aizgājējiem.

„Rakstniecības laboratorija” – grāmata sniedz iespēju ielūkoties piecpadsmit mūsdienu latviešu rakstnieku radošajās laboratorijās.

Tulkotā literatūra

Faulerova L. „Nāves meitene” – galvenā varone cenšas pārvarēt vairākus traģiskus notikumus gimenē, kuri dažbrīd var šķist nesaprotami, un noskaidrot to iemeslu.

Šovo S. „Sapni ar burtiem” – lasītājam lauts ielūkoties 15. gadsimta Florences Republikā.

Valta K. „Nejaušā tikšanās” – psiholoģisks trilleris.

Herberts F. „Kāpa” – amerikāņu fantastikas rakstnieka slavenais romāns.

Makdonalds E. „Melnspārnis”

– zem saplaisājušām, nemitīgi vadošām debesīm, zem citu pasaulu mēnešiem plešas Postaža – milzīgs un biedējošs tukšnesis...

Maska M. „Sieviete, kurai ir plāns” – 71 gadu vecā modele dalās mīcībās, ko guvusi ilga mūža garumā...

Hūvere K. „Līkteņa nolaupītājs” – aizraujošs stāsts par meliem un nodevību, par patiesības un piedošanas dziedējošo spēku.

Heizelvuda A. „Mīlestības hipotēze” – galvenajai varonei nāksies saprast, ka nav nekā bīstamāka, kā nolikt savu pašas sirdi zem mikroskopu.

Kinnunens T. „Nožēlu neizteica” – Otrais pasaules karš rit uz galu, un tas, kas vēl nesen ticis atzīts par labu, nu jau ir pārkāpums un grēks. Kādas miera laikā izskatās izvēles, kas izdarītas ārkārtas laikā? Kāda ir atgriešanās, ja nav skaidrības par to, kas sagaida?

Vaita K. „Leikdžodzas slepkava” – Beilija apņemas atklāt, kurš ir nogalinājis jauno sievieti un uzglūn arī citām, tostarp viņai pašai.

Okvela Smita S. „Pa vidu starp bērniņu un pieaugšanu” – starposms no 8 līdz 13 gadiem jeb mazo pusaudžu gadi, ir viens no attīstības ziņā visaktīvākajiem posmiem, turklāt daudziem vecākiem arī visizaicinošākais.

Aierlends Dž. „Čērčils un dēls” – aizkustinošs, pārsteidzošs un skaidri paties Vinstona Čērčila portrets, kas atklāts caur ietekmīgā tēva attiecībām ar skandalozo dēlu.

Kouls D. „Atdarinātājs” – dzīva viņa bija mūza, mirusi – kļūs par mākslas meistardarbu.

Melcers B. „Bēgšanas meistars” – lasītāju iecienītais bestselleru autors piedāvā jaunu aizraujošu romānu, kurā nāve ir vēl viens veids, kā nozūt.

Grāmatas bērniem un jauniešiem:

Karlina J. „Pelni stāsti”;

Medne G. „Oto visu grib darīt pats”;

Gernheize S. „Viss par sadīkšu automašīnām”;

Neibarts A. „NAUdienu.rrr”;

Skuratova J. „Pasaka par ezti”;

Marts A. „Neparastā pilsēta”;

Stepēna M. „Pēc tūkstoš gadiem”;

Zarambaite I. „Meindelmjir”;

Zandberga E. „Rubina lapsas medības”;

Zile K. „Dvēsele svēstmaizī kārbinā”;

Hana Dž. „P.S. Es tevi joprojām milu”;

Pastare A. „Pazaudētā cerība”;

Dirģēļa T. „Kuka kunga Noburta grāmata”.

Sarmite Dreblate,

Ērgļu pagasta bibliotēkas vadītāja

Notikumi bibliotēkā februārī bērniem

Tuvojas brīvdienų nedēļa!

Nāc uz bibliotēku, darbošimies kopā!

16.martā – atjaunības diena "Zini vai mini"

17.martā – radošā darbnīca.

18.martā – aktīvā spēļu diena.

Valentīndiena.

2.klase

1.klase

Bibliotēka šķolu brīvdienās.

Ērgļu pagasta bibliotēkā februārī ciemojās 1. klase ar skolotāju Sandru Stankēviču un 2. klase ar skolotāju Ievu Rotu, kā arī notika radošā darbnīca, kas bija veltīta Valentīndienai.

Ar 1. klases audzēkņiem bibliotēkārāja stunda „Mana gudrā grāmata” pārrunājām, kādas grāmatas dzīvo bibliotēkā un kādas grāmatas vai žurnālus pašiem patīk lasīt. Bērni iepazīnās ar savu vecumam atbilstošām grāmatām, izteica savas domas par to, kas ir grāmata, kā jāizturas pret grāmatām, kāpēc ir jālasa grāmatas... Skatījāmies un klausījāmies videoklipus, kā citi bērni domā, kas ir grāmata un kāpēc tās jālasa. Nobeigumā skatījāmies filmiņu par

misteru Bīnu – ko nevajadzētu un nedrīkstētu darīt bibliotēkā. Paldies skolotājiem par sadarbību ar bibliotēku! Gaidām vēl ciemos!

Ar 2. klases audzēkņiem projektā nedēļas ietvaros bibliotēkārāja stunda „Ēdieni un receptes” iekārtojāmies vēsturē, kā sāka veidoties receptes, kādus ēdienus agrāk gatavoja un kādus ēdienus gatavojam mūsdienās. Pārrunājām par bērnu mīļākajiem ēdieniem un to receptēm, kā bērni tos gatavotu. Neliela izstādē varēja iepazīties ar receptu grāmatām un žurnāliem. Stundas noslēgumā bērni, sadaloties divās grupās, veidoja savas ēdienu receptes no pieejamajām izejvielām, kuras bija attēlotas uz kartītēm. Sanāca gana interesanti

ēdieni. Kā balvīnu bērni saņēma grāmatzīmes, kuras pielietos ikdienā, lasot grāmatas. Paldies skolotājiem par sadarbību ar bibliotēku!

Radošajā Valentīndienas darbnīcā bērni gatavoja sirsniņpuķi, ko uzdāvināt sev mīļam cilvēkam – mammai, tētim, brālim, māsai vai draugam. Darbīnā nebija grūts, taču prasīja izdomu un rūpību. Rezultātā sanāca krāsainas, košas un neparastas puķes. Paldies tiem bērniem, kuri nesēdēja pie telefoniem vai datoriem mājās, bet izvēlējās atnākt uz bibliotēku un radoši padarboties!

Inga Stiebrīņa, bibliotēkare
Ingas Stiebrīņas foto

Ja ceļš sauc, tad jādodas!

21. februāra pēcpusdienā Ērgļu bibliotēkā viesojās, manuprāt, ļoti drosmīgi un tajā pašā laikā ļoti sievišķīgi ceļotāja Zane Eniņa.

Pirms kāda laika, pēc 15 biznesa pavadītiem gadiem un smagas slimības, Zane nolēma sākt dzīvot, piepildot savu bērības sapni – apceļot pasauli. Šobrīd viņa ir apceļojusi jau gandrīz astoņdesmit valstis lielākoties vienatnē. Pati Zane saka: „Dodoties ceļā, es devos nekuriene. Tā bija bēgšana no dzīves, kura bija gadiem veidota no rutīnas, no attiecībām, kuras bija sevi izsmēlušas...”

Savos ceļojumos gūtos iespaidus un atziņas Zane Eniņa ir apkopojusi nu jau trīs grāmatās. Pirmajā grāmatā „Nekauņīg pingvīns” atspoguļots autores septiņu mēnešu ilga ceļojums pa Dienvidameriku, Lieldienu salu un Antarktīdu.

Otrā grāmata „Uz Alasku un atpakaļ” vēsta par ceļojumu ar auto, četrus mēnešus šķērsojot Kanādu un ASV. Parasti Zane ceļo

vienatnē ar mugursomu plecos, bet šajā ceļojumā viņas kompanjons ir kanādiets Rafaels.

Viņas trešā grāmata „Santjago ceļš: plāksnis pēdām un dvēselei” vēsta par pieredzi, kājām mērojot piecus Santjago ceļa maršrūtus – gan Rietumeiropā, gan arī pa nesen izveidoto posmu Latvijā.

Zanes ceļojumu gaitām līdzi var sekot viņas blogā „Mugursoma.lv”.

Nobeigumā Zanes novēlējums: „Ir normāli būt ikdienas kurpēs, galvenais, lai tās nespiež un kalpo savam mērķim, ja tās sāc berzt vai jūkt – laiks kāpt laukā. Var, protams, pieciest, bet brīdī, kad basām kājām nostājamies zālē, vaicājam pašī sev – kāpēc mēs to neizdarījām agrāk...”

Visas trīs Zanes Eniņas grāmatas ir pieejamas lasīšanai mūsu bibliotēkā.

Sarmite Dreblate,
Ērgļu bibliotēkas vadītāja
Sarmites Dreblates foto

Ne pret Raini, bet par Latviju!

"Ne pret Raini, bet par Latviju!" – šie vārdi attiecināmi Armanda Puces darba "Ar baltiem cimdiem jeb Artura Nagliņa brīnišķīgie piedzīvojumi" saturam. Kas šīnī gadījumā ir autors: cienītājs, līdzjutējs vai patiesības meklētājs? Vakara gaitā pamatoja žurnālists un grāmatas autors Armands Puče.

Tā ir atklāta, godīga, patiesa un drosmīga saruna, iespējams, konteksts, lai savā darbā neatkārtotu to, kas kaut kur jau ir ticis pateikts. Pārlicienošī veidojot savu priekšstatu, kas balstīts pētnieciskā darbā, kā arī priekšmetos un tēlos, – uzzinām, ka autors "Ar baltiem cimdiem" sākotnēji domājis veidot kā romānu ar iztēli, bet arhīvā radās daudz dokumentu. Nekādas akadēmiskās atsaucē gan nav liktas, jo literatūrzinātnieki, kam tas interesē, paši arhīvā atradīs nepieciešamo, tagad vai pēc piecdesmit gadiem. Ne tik viegli atradami un kopā saliekami fakti, darbam tiek vēltīti astoņi gadi. Cik labi, ka žurnālisti savā

darbā nav līdzjutēji, līdzatkarīgi, bet ir ziņkārīgi. Vakara sarunu un autora raksturlīniju šķautni pamazām atklāj kultūras žurnāliste Liega Piešiņa.

Tikšanās Ulbrokas bibliotēkā ir saruna ar lasītāju ciklā "Rakstnieku stāsti – konteksts un priekšstati". Šajā gadā tiekamies pirmoreiz, tāpēc jo īpašs prieks vienkopus redzēt pussimts ieinteresētu klausītāju, dzirdēt asredzīgus jautājumus un saņemt drosmīgas atbildes. Neuzkrītoši, bet patiesi, mācot katram pašam domāt kritiski. Nevienam jau nezina visu patiesību. Bet nevar nepieņemt, ka liela daļa vēsturnieku, "privatizējot" zināšanas, gājuši režīma pavadā. Lasītājam pašam jā-

atrod krāsas un visi puzzle gabaliņi jāsaliek kopā!

Negaidot un nesarunājot, mūsu viesiem kājās vienādas krāsas apģērbs. Skaistākais, ka arī detaļās ir īstenības izteiksme un patiesības fons.

Armands Puče savus darbus izdod pats, tie prasās lasīt, arī tad, ja netrāpa profesijā. Šobrīd trāpa un pat ļoti, tie ir dažādi cilvēki – vīpu panākumi un neveiksmju iemesli, tostarp manipulācija ar cilvēka prātu un rīcību, pielāgotas mūsdienas un vēsturisks fons. Kopumā divdesmit grāmatu autors, četrpadsmit priekšvārdu autors un fotogrāfs. Nepārstājiēt lasīt un, galvenais, domāt arī tad, ja jaunākā autora grāmata veido lasītāju rindu un ir mazliet jauzgaids.

Nākamā tikšanās ciklā "Rakstnieku stāsti – konteksts un priekšstati" 2023. gada 21. martā plkst. 18.00 Ulbrokas bibliotēkā. "Gimeniskums un radošums." Viesos "Kilograms kultūras 2022" balvas ieguvēja Ieva Struka un Edvīns Raups. Saruna latviešu literatūras vēstures mīlētājiem un individuālās jēgas piekritējiem. Moderatore kultūras žurnāliste Liega Piešiņa.

Daiga Brigmane,
Ulbrokas bibliotēkas vadītāja

Aktivitāšu cikls

"Esi aktīvs Sauriešu bibliotēkas apmeklētājs!"

Piektdien, 17. februārī, notika pirmā Stopiņu pamatskolas pirmsskolas izglītības grupu "Ziluki" un "Zakiši" audzēkņu tikšanās ar Sauriešu bibliotēku.

Bērniem bija iespēja uzzināt, kas ir bibliotēka, kā grāmatas ir izvietotas plauktos un ka bibliotēkā ir arī daudz interesantu žurnālu. Lai varētu daudz lasīt un mācīties, kā arī pareizi salikt grāmatas plauktos, ir jāzina burti. Tā sākās pirmā nodarbība "Alfabēts".

Pārlapojot bērnu žurnālus, mazos gaidīja pārsteigums – katrā no tiem gaidīja burti. Spēles laikā uz klucīšiem bija jāatrod arī atbilstošie burti, lai saliktu kopā vārdus "Sauriešu

bibliotēka".

Audzinātāja Natalja pateicās pasākuma organizatoriem: "Paldies par bērnu iepazīstināšanu ar bibliotēku. Bērniem un mums tas ļoti patika. Bija daudz pozitīvu emociju, un tagad visi vēlas nākt uz bibliotēku kopā ar vecākiem."

Paldies arī mūsu jaunajiem draugiem! Nākamā nodarbība "Pasaka, pasacīpa!" notiks 8. martā.

Jelena Staltmane,
Sauriešu bibliotēkas vadītāja

Vangažu pilsētas bibliotēkas aktualitātes

Šajā laikā, kad ziema cinās ar pavasari, bibliotēkā valda gaiša un sirdssilta sajūta. Februārī gaismu ienesa vangažniece Sanitas Ozoliņas pašdarināto dekoratīvo sveču izstāde.

Tā iepriecināja gan lielus, gan mazus ar savām neatkārtotām formām un smaržām. Savukārt sadarbībā ar Barkavas pagasta bibliotēkas bibliotekāri Daciņu Tomiņu, Vangažu vidusskolas 9.a klasi un skolotāju Inesi Reisu un Jēkabpils Agrobiznesa koledža Barkavas struktūrvienības A1, VI kursu un skolotāju Mairitu Smelteri 21. februārī atzīmējām Dzimtās valodas dienu "Valodai ir savi ietērpi!" gan klātienē, gan tiešsaistē. Bija interesanti, aizraujoši un mazliet arī netradicionāli kopā strādāt vienlaikus dažādās Latvijas vietās. Nodarbībā jaunieši darbojās dažādās datubāzēs: *letonika.lv*, *e-pupa.lv*, *dainuskapis.lv* un *enciklopedija.lv*; Zoom tiešsaistē kopīgi uzspēlēja Kahoot spēli "Zini vai Mini" par dzimto valodu; izveidoja T krekla dizainu ar vārdiem, frāzēm, saukļiem; secinājumus rakstīja virtuālajā sienā *linoit.com* un piedalījās daudzās citās aktivitātēs, ar kurām

var iepazīties bibliotēkas sociālo mediju kanālos Facebook @Vangazupilsetasbiblioteka un YouTube @vangazu_pilsetas_biblioteka.

Marta mēnesis bibliotēkā solās būt ne mazāk interesants, jo, iesaisoties Lībiešu mantojuma gada norisēs, godināsim putnu modināšanas tradīciju, iepazīstinot ar Latvijā

mītošiem, bet, iespējams, līdz šim neredzētiem putniem. No 7. marta bibliotēkā būs aplūkojama Talsu novada muzeja ceļojošā izstāde "Arī šādi putni mīt Latvijā".

Esat laipni gaidīti Vangažu pilsētas bibliotēkā!

Vangažu pilsētas bibliotēkas kolektīvs

Ropažu bibliotēka godina čaklākos lasītājus

Jau tradicionāli Ropažu bibliotēka februāra pirmajās dienās sveic aizvadītā gada čaklākos lasītājus. Esam ļoti pateicīgi par Jūsu lasītprīku un aizrautību ar grāmatām, sakām Lielu, Lielu Paldies!

- "Gada lasītājs 2022" pirmsskolas vecuma grupā – dvīņi Alma un Klāvs (izlasītas 215 grāmatas).
- "Gada lasītājs 2022" 1.-4. klašu grupā – Estere Līdace (izlasītas 165 grāmatas).
- "Gada lasītājs 2022" pieaugušo grupā – Gundega Ganiņa (izlasītas 122 grāmatas).
- "Gada lasītājs 2022" lasošāko

ģimeņu grupā – Gulbju ģimene (izlasītas 122 grāmatas).

"...bibliotēkā nedzīvo kļums – tur dzīvo burti. Bet, ja jau burti, tad arī vārdi, un, ja jau vārdi, tad arī teikumi, un, ja jau teikumi, tad pasakas, dzejoļi vai stāsti. Īši sakot: Tur dzīvo grāmatas." (M. Lāukmane)

Ropažu bibliotēkas komanda

Vēstis no Ļaudonas pagasta bibliotēkas Sveiciens visiem avīzes lasītājiem!

Marts... un varbūt, ja šobrīd tā nešķiet, tomēr pavasaris ir pavisam tuvu. Vai dzirdat, redzat un jūtat? Šācies putnu čivināšanas, ziedu plaukšanas un pavasara smaržu mēnesis, jo līdzās senajiem latviskajiem mēnešu nosaukumiem (sērsnu mēnesis, baložu mēnesis), tas tiek dēvēts arī par pavasara mēnesi. Daba mostas un uzplaukst, pēc ziemas sala, un tāpat arī cilvēki.

Atplauksim, smaidīsim, būsim pozitīvi, teiksīm cits citam labus vārdus!

Jāatzīst, ka pēdējā laikā no bibliotēkas apmeklētājiem saņemtu jautājumus - kāpēc manā pastkastītē nav Ļaudonas vēstis? Kur palikusi vietējā avīze? Vai tad tiešām vairs nebūs? Būs! Avīze būs un turpinās informēt iedzīvotājus par aktuālo un būtisko pagastā - tostarp arī par svarīgāko bibliotēkā!

Laikā, kamēr avīze neiznāca, ir notikušas būtiskas izmaiņas Ļaudonas pagasta un Sāvienas bibliotēkas darbībā. Sāvienas bibliotēka ir viena no sešām Madonas novada bibliotēkām, kuras tika reorganizētas. Tagad tā ir Ļaudonas pagasta bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas vieta Sāvienā.

Vienu dienu nedēļā (ceturtdienās) Sāvienas iedzīvotājiem ir iespēja apmeklēt bibliotēku, lai saņemtu nepieciešamos pakalpojumus - lai saņemtu un nodotu grāmatas un žurnālus. Ilggadējā bibliotēkas vadītāja Gunta ir devusies pelnīt atpūtu.

Paldies Guntai par darbu, ko viņa veikusi šo gadu laikā, lai Sāvienā bibliotēka būtu pieejama Sāvienas iedzīvotājiem!

**ĻAUDONAS PAGA
BIBLIOTĒKAS
DARBA LAIKS**

PIRMDDIENA 9:00 - 17:00

OTRDIENA 09:00 - 18:00

TREŠDIENA 09:00 - 17:00
(KATRA MĒNEŠA 2. TREŠDIENA - SĒRĪNĀS MADONĀ)

CETURTDIENA 10:00 - 14:00 (SĀVIENĀ)

PIEKTDIENA 09:00 - 16:00

SESTDIENA - SLĒGTS

SVĒTDIENA - SLĒGTS

BIBLIOTĒKAS VADĪTĀJA IEVA KĀRKLI
MOB. TĀLR. 25420017
E-PASTS: LAUDONASBIBLIOTEKA@MADONAS.LV

**Ļaudonas pagasta
bibliotēka**

10.03.2023.
plkst. 15.00

Tikšanās un sarunas ar Rutu Bērziņu, romāniste "Baltais..."

Aicinājums!

No 2021. līdz 2025. gadam atzīmējam latviešu grāmatniecības piecsimtgadā. 1525. gadā iespieda pirmo grāmatu latviski un tas aizsāka latviešu grāmatu kultūras attīstību piecu gadsimtu garumā. Latviešu grāmatu kultūra kļuva par vienu no nācijas stūrakmeņiem, tādēļ latviski rakstītā un grāmatā iespiestā vārda vēsture ir Latvijai un latviešiem nozīmīgs laiks, kuru cildinām tagad, 500 gadus pēc pirmās grāmatas tapšanas.

Par godu šim notikumam bibliotēkā veidošu izstādi un aicinu katru no jums iesaistīties! Izstādi veidosim **no retām, senām, interesantām, vēsturiskām** grāmatām, žurnāliem, iespieddarbiem un ne tikai! Priecāšos arī par kalendāriem, vēstulēm, zīmītēm, kladēm, zīmējumiem, burtnīcām, plakātiem, jebko, kas iederētos šāda veida izstādē. Apsolu ar lielu rūpību man uzticēto pieskatīt un atgriezt atpakaļ tādā pašā stāvoklī! **Materiālus izstādei gaidīšu līdz 6. aprīlim.**

Bijusī bibliotekāre izdod grāmatu.

10. martā bibliotēkā notiks īpaša tikšanās ar grāmatas autoru, jo autore ir ļaudoniete. Ruta Bērziņa dzimusi 1945. gadā Pļaviņu pusē, kur pavadīta bērnība un jaunība. Studiju gadi pagājuši Rīgā, taču tālāk dzīve atvedusi uz Ļaudonas pagastu. Ļaudonā strādājusi par farmaceiti aptiekā, pēc tam 37 gadus bijusi Ļaudonas pagasta bibliotēkas vadītāja. 2007. gada nogalē devusies pensijā. Šobrīd izdevusi savu pirmo romānu. **Laipni aicināti visi interesenti!**

Avots: Ļaudonas Vēstis
Datums: Februāris-2023

Ļaudonas pagasta bibliotēkas vadītāja **Ieva Kārkliņa**

Ilona Bronka foto

Izzinoši radošā stunda «Švīk, švāk, zaķi nāk!»

25. janvārī sasārtušiem vaigiem un smaidošām sejām Dagdas bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas durvis vēra Aleksandrovas pamatskolas skolēni, skolotājas Diāna un Līga. Līdz ar spīrto ziemas gaisu bibliotēkā uzvirvoja atkalredzēšanās prieks un sirsnīga draudzība.

Pēc austrumu kalendāra šis ir Zaķa gads, tāpēc nolemts zaķi celt godā. Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Ilona Bronka aizrautīgi stāstīja par zaķu dzīvi, uzvedību, paradumiem, dodot iespēju jautāt un sniedzot atbildes uz jautājumiem. Skolēni labprāt iesaistījās sarunās, kuru laikā notika informācijas, emociju un sajūtu nodošana un sa-

ņemšana, sniedzot atgriezenisko saiti. Skolēni ar interesi noskatījās aktiera Edgara Lipora izpildījumā latviešu tautas pasaku «Sala derības ar zaķi» video formātā.

Ļaujot skolēniem apzināties, ka viņi ir spējīgi un talantīgi, izzinošās stundas noslēgumā bibliotekāre Ilona Augustova piedāvāja radošo darbnīcu. No mīksta auduma varēja veidot šī gada simbolu – zaķi.

Viss notika nesteidzoties, parādot un piepalīdzot, iedrošinot un pārvarot grūtības, ļaujot bērniem priecāties par procesu, stāsta Dagdas bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas bibliotekāre Ilona Augustova.

Raksti no ziņu un reģionālo laikrakstu portāliem

Avots: Staburags

Datums: 05-03-2023

Iveta Skaba. Aizkraukles pagasta bibliotēkai gadsimta jubileja

Aizkraukles pagasta gaismas pils – bibliotēkas 100.gadu jubileja un atskats uz bibliotēkas darbu.

Raksts pieejams: <https://staburags.lv/aizkraukles-pagasta-bibliotekai-gadsimta-jubileja>

Avots: Ogres Vēstis

Datums: 07-03-2023

Foto klubam trīs izstādes vienlaikus

Ogres Centrālā bibliotēkā apskatāmas izstādes “Sievietes iedvesmots stāsts” un “Rajons. Šodiena”, blakus bibliotēkai Kafijas namiņā izstāde “Dažādība. V. Purvītīm – 150”.

Raksts pieejams: <https://www.ovv.lv/foto-klubam-tris-izstades-vienlaikus>

Avots: Rēzeknes Vēstis

Datums: 07-03-2023

“Saprotiet, jau gads pagājis...”

Par Rēzeknes Centrālās bibliotēkas telpās notikušo pasākumu “Ar Ukrainu sirdī. Dzīve turpinās...”. Pasākumā ar savu stāstījumu piedalījās gan brīvprātīgie – Diāna Selecka un Silvija Barkāne, kuras palīdzēja un joprojām palīdz Ukrainas kara bēgļiem, gan patvēruma meklētāja no Ukrainas Svitlana KRAVETS, kura no pagājušā gada oktobra ir pievienojusies Rēzeknes Centrālās bibliotēkas tehniskā personāla komandai.

Raksts pieejams: <http://www.rv.lv/saprotiet-jau-gads-pagajis>

Avots: Brīvā Daugava

Datums: 14-03-2023

Iveta Skolniece. Biedrība un bibliotēka – viena liela ģimene, kurā darbojas kopā

Rītes pagasta bibliotēkas vadītāja Kristīne Verečinska vairāk nekā desmit gadus nodarbojas ar labdarību un vada biedrību «Ritten». Sadarbojamies ar Latvijas samariešu organizāciju projektā «Paēdušai Latvijai», dalām pārtikas pakas vietējiem iedzīvotājiem, kam tas nepieciešams. Savienojot bibliotēkas un labdarības darbu, Kristīne atzīst, ka ļoti bieži «pārklājas» biedrības un bibliotēkas rīkotie pasākumi.

Raksts pieejams:

<http://www.bdaugava.lv/zinas/biedriba-un-biblioteka-viena-liela-gimene-kura-darbojas-kopa>

Avots: Dzirkstele
Datums: 14-03-2023

Ar piemiņas pasākumu “Aizvestie. Neaizmirstie” pieminēs 1949. gada 25. marta deportācijas

25. martā plkst. 11 vienlaikus visos Latvijas novados un pilsētās, kā arī citviet pasaulē, pieminēs 74. gadadienu kopš 1949. gada 25. marta deportācijām, kad 42 300 Latvijas ļaužu tika vardarbīgi deportēti uz Krieviju. Piemiņas pasākumu “Aizvestie. Neaizmirstie” rīko Valsts prezidenta kanceleja un LNB sadarbībā ar SIA “Jāņa sēta” un Latvijas Pašvaldību savienību, 36 Latvijas novadiem un 7 valstspilsētām. Lasījumu tiešraidēm varēs sekot līdzi Latvijas sabiedrisko mediju portālā LSM.lv, Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) mājaslapā lnb.lv, kā arī īpaši piemiņas pasākumam izstrādātā digitālā kartē deportetie.kartes.lv.

Raksts pieejams:

<https://dzirkstele.lv/ar-pieminas-pasakumu-aizvestie-neaizmirstie-piemines-1949-gada-25-marta-deportacijas>

Avots: Auseklis
Datums: 15-03-2023

Anna Muhka. Pieminēs 1949.gada 25.marta deportācijas

25. martā plkst. 11 vienlaikus visos Latvijas novados un pilsētās, kā arī citviet pasaulē, pieminēs 74. gadadienu kopš 1949. gada 25. marta deportācijām, kad 42 300 Latvijas ļaužu tika vardarbīgi deportēti uz Krieviju. Piemiņas pasākumu “Aizvestie. Neaizmirstie” rīko Valsts prezidenta kanceleja un LNB sadarbībā ar SIA “Jāņa sēta” un Latvijas Pašvaldību savienību, 36 Latvijas novadiem un 7 valstspilsētām. Lasījumu tiešraidēm varēs sekot līdzi Latvijas sabiedrisko mediju portālā LSM.lv, Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) mājaslapā lnb.lv, kā arī īpaši piemiņas pasākumam izstrādātā digitālā kartē deportetie.kartes.lv.

Raksts pieejams:

<https://www.auseklis.lv/raksti/raksti/piemines-1949--gada-25--marta-deportacijas>

Avots: Bauskas Dzīve
Datums: 15-03-2023

Pieminēs 1949.gada 25.marta deportācijas

25. martā plkst. 11 vienlaikus visos Latvijas novados un pilsētās, kā arī citviet pasaulē, pieminēs 74. gadadienu kopš 1949. gada 25. marta deportācijām, kad 42 300 Latvijas ļaužu tika vardarbīgi deportēti uz Krieviju. Piemiņas pasākumu “Aizvestie. Neaizmirstie” rīko Valsts prezidenta kanceleja un LNB sadarbībā ar SIA “Jāņa sēta” un Latvijas Pašvaldību savienību, 36 Latvijas novadiem un 7 valstspilsētām. Lasījumu tiešraidēm varēs sekot līdzi Latvijas sabiedrisko mediju portālā LSM.lv, Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) mājaslapā lnb.lv, kā arī īpaši piemiņas pasākumam izstrādātā digitālā kartē deportetie.kartes.lv.

Raksts pieejams: <https://bauskasdzive.lv/piemines-1949-gada-25-marta-deportacijas>

Avots: IR

Datums: 15-03-2023

Sabīne Jefimova, Simona Sniķe. Bibliotēka kā pilsētas sirds – gan iedzīvotājiem, gan pilsētas viesiem

Mūsdienās bibliotēka vairs nav tikai vieta, kur lasīt grāmatas. Tās loma un funkcijas laika gaitā ir būtiski mainījušās. Tagad bibliotēkas piedāvā arī dažādus izglītojošus un informatīvus pasākumus, sniedz iespēju iepazīt mākslu, socializēties un jēgpilni pavadīt brīvo laiku. Lai sekmētu iedzīvotāju un pilsētas viesu interesi par bibliotēku, nepieciešams domāt arī par sakārtotu infrastruktūru, tai skaitā veloinfrastruktūru, ērtām piekļuves iespējām un labiekārtotu apkārti.

Raksts pieejams:

<https://ir.lv/2023/03/15/biblioteka-ka-pilsetas-sirds-gan-iedzivotajiem-gan-pilsetas-viesiem>

Avots: Talsu Novada Ziņas

Datums: 16-03-2023

Aicinām uz izstādes “Ziemeļmeitas kods” atklāšanas pasākumu

18. martā 13:00 Talsu Galvenajā bibliotēkā notiks izstādes “Ziemeļmeitas kods” atklāšanas pasākums. Izstāde balstīta uz foto un stāstu grāmatu “Ziemeļmeitas kods”. Una Taal foto zibšņos notvērusi gan labi zināmas, gan šaurākā lokā atpazīstamas, bet vienlīdz īpašas sievietes, savukārt Kristīne Kutuzova grāmatā iekļāvusi septiņus stāstus gan latviešu, gan angļu valodās.

Grāmata “Ziemeļmeitas kods” tikusi nominēta “Zelta ābeles” balvai (2021), iekļauta Latvijā izdoto grāmatu vidū, kas tika eksponētas Londonas grāmatu gadatirgū (London Book Fair).

Raksts pieejams:

<http://www.talsubiblioteka.lv/aicinam-uz-izstades-ziemelmeitas-kods-atklšanas-pasakumu>

Avots: Auseklis

Datums: 17-03-2023

Sarmīte Frīdenfelde. Alojēši tikās ar mākslinieci Agnesi Aizpurieti

Pie Alojās Ausekļa vidusskolas 1.–3. klašu skolēniem Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā Alojās pilsētas bibliotēkas projektā “Satikšanās ar radošām personībām” viesojās rakstniece un māksliniece, grāmatu “Trakā lapsa” un “Trakā lapsa ceļo” autore Agnese Aizpuriete.

Raksts pieejams:

<https://www.auseklis.lv/raksti/raksti/alojiesi-tikas-ar-makslinieci-agnesi-aizpurieti>